

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPUJTE VOJNE
BONDE

SODELUJTE
V SEDANJI
ZLATOJUBILEJNI
KAMPANJI!

1894 - Petdeset let obstanka K. S. K. J. - 1944

JOHN GERM, glavni predsednik:

OB 50-LETNICI K. S. K. JEDNOTE

Petdeset let je zelo častna doba v človeškem življenju, posebno ako je dotičnik aktiven v svoji praksi. Se bolj častna doba 50 let pa je življenje, oziroma doba obstanka institucije, take kot je KSKJ, ki je zadnja, oziroma na Cvetno nedeljo, 2. aprila letos dosegla čast 50-letnega poslovanja ali zlati jubilej bratstva delovanja za svoj slovensko-hrvatski katoliški narod v Ameriki.

Na Cvetno nedeljo je poteklo 50 let, odkar se je zbrala mala, toda zavedna skupina slovenskih rodoljubov, takratnih zastopnikov že ustanovljenih samostojnih društev, iz nekaterih naselbin Illinois in Minnesota, pisмено so bile pa zastopane še druge naselbine kot Pueblo, Colo.; Clinton, Iowa; Butte, Mont.; Forest City, Glenshaw in Renovo, Pa.; Cleveland, O., in Frontenac, Kans. Ti zastopniki so se na poziv Father Šusteršiča, ustanovitelja in prvega župnika slovenske župnije sv. Jožefa v Jolietu, Ill., zbrali k posvetovanju ter so po dnevem zborovanju združili te posamezne slovenske organizacijske skupine ali društva v skupno organizacijo, ki so ji ob ustanovitvi dali ime KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA al, okrajšano KSKJ.

Izmed prisotnih zastopnikov so si izvolili prvi odbor, začrtali nekoliko smernic in KSKJ

je bila prvo novorojeno slovensko ameriško narodno dete. Storjen je bil velik zgodovinski korak Slovencev v novi ameriški domovini. Tedanji urednik in lastnik prvega slovenskega lista v Ameriki, sedaj že pokojni častiti gospod misijonar Msgr. Joseph Buh in pa tedanji slovenski bogoslovec in še sedaj živeči častiti sobrat dekan Matija Šavs, sta v listu "Amerikanski Slovenec" pisala spodbudljive članke, da naj se Slovenci po raznih naselbinah Amerike organizirajo v podporno društva in naj ista prikopijo k ravnokar novoustanovljeni slovenski Jednoti. Njuni spodbudljivi članki so obrodili dober sad; rojaki so pričeli ustanavljati društva, katera so pridruževali k novo ustanovljeni KSKJ, vsled česar je aprva lepo in vidno rastla.

Prišlo pa je usodepolno konvenčno leto četrte konvencije, vršče se v Pueblo, Colo., leta 1898. Ne bom sedaj opisoval dotične zgodovine. (Pride pa na svitlo ali na vrsto, ko pride čas zato). Rečem le toliko, da zaključki tiste konvencije so bili zelo, zelo škodljivi za Jednoto, kajti nezadovoljnost po konvenciji med nekaterimi bivšimi delegati, glavnimi odborniki in članstvom je bila taka, da je kmalu po konvenciji nekaj društev v Minnesoti odstopilo od Jednote. Sklicali so posebno

(Dalje na 2. strani)

Prvi oklic — "Z združenimi močmi"

Da je bila v Ameriki ustanovljena prva slovenska podporni organizacija, naša K. S. K. Jednota, gre pri tem glavna zasluga in priznanje blagopokojnemu župniku cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Ill., Father Frančišku Šusteršiču, ker je baš on prvi sprožil to idejo.

Rev. Šusteršič je dospel v Joliet, Ill., dne 20. aprila, 1891. Kot vnet delavec v vinogradu Gospodovem je poleg oskrbovanja svoje domače fare tudi opravljaj misijonska dela po raznih tedanjih slovenskih naselbinah v državi Illinois, Iowa in celo Pennsylvania. Pri teh prilikah je našim priseljencem priporočal, da naj ustanavljajo svoja podporni društva.

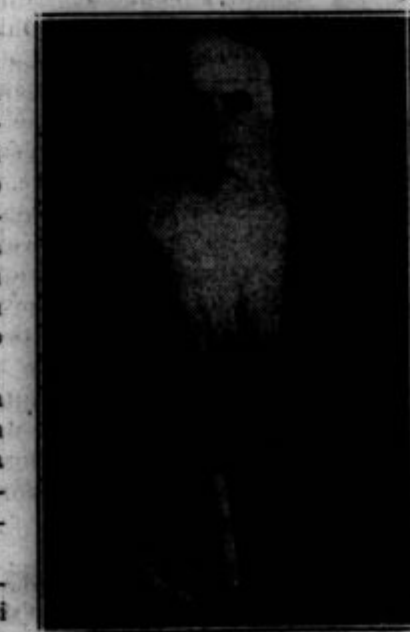
Kakor znano, je bilo leta 1892 že 17 takih samostojnih društev širom držav. Nekatera izmed teh so se priklopila k Češki Jednoti, druga so pa poslovala samostojno.

Ker je začel leta 1892 izhajati prvi slovenski tednik v naši novi domovini, starosta vseh drugih slovenskih listov, "Amerikanski Slovenec," je Rev. Šusteršič v št. 43, dne 14. oktobra, 1892, torej že pred 51 leti, na

prvi strani omenjenega lista priobčil prvi javen oklic ali apel za ustanovitev lastne slovenske podporne organizacije ali Jednote.

Da naši rojaki niso mogli vpoštevati ali urediti ideje

(Dalje na 2. strani)

MSGR. JOSIP F. BUH
častni član in soustanovnik K.
S. K. Jednote, rojen 17. marca,
1833; umrl 2. februarja, 1922.

POKOJNEMU REV. F. S. ŠUSTERŠIČU V SPOMIN

GLAVNI USTANOVNIK KSKJ

Rojen 22. januarja, 1864, umrl 24. marca, 1911.

Med onimi, katere Večni
za Svoj vinograd je izbral
so mnogi delali vsi srečni —
Med temi tudi Ti si stal.

Vvinogradu Gospoda — trte
bi nove okopaval rad,
zato si delal že načrte
pred davnim, ko si bil še mlad.

Srce Te vleklo je v tujino,
čez morje širo, v novi svet,
da tukaj bi oral ledino,
med ljudstvom svojim bil bi spet.

Kako z veliko, srčno vnemo
besedo božjo si učil,
to mnogi pomnimo, še vemo,
da vnet si ves apostol bil.

Srce za nas je Tvoje bilo,
za nas si delal in trpel,
dokler vso moč, telesno silo
izčrpal nisi — oslabil.

Med Tvojimi spomini, deli,
zaklad zapustil si nam drag,
katerega smo vsi veseli,
saj nosi nam stoteren sad.

Zaklad ta je — Jednota naša,
katero si ustanovil Ti;
kot taka prva se ponasa,
najdalje ona že živi.

Ponosno ves bi še Ti z nami
se jubileja veselil;
prerano pa počivaš v jami,
ker v večnost si se preseil.

Zato pa v duhu vsi hitimo,
čez morje, v domovino tja;
na grob mu lučice več prižgimo,
in vzdihnimo vsi iz grea:

"Naj lahka bode Ti gomila,
Ti večne luči sveti žar!
Jednota naša pozabila,
ustanovnika ne bo nikdar!"

IVAN ZUPAN.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik:

50 LET BRATOLJUBNEGA DELA K. S. K. J.

Ko pišem te vrstice, imam v mislih one pionirje slovenskega naroda, ki so pred 50 leti pisali, priporočali in delali za ustanovitev slovenske Jednote v Ameriki.

V mislih imam tudi one zavedne sinove našega naroda, ki so se 1. in 2. aprila, 1894 sešli v Jolietu, Ill., in ki so ustanovili prvo slovensko bratsko podporno organizacijo v Združenih državah ameriških—Kranjsko-Slovensko Katoliško Jednoto.

Iz onega malega, šibkega drevesca, ki so ga pred 50 leti na društvenem polju naši pionirji zasadili, je izrastlo močno korenito drevo, katerega košate veje se danes razprostirajo širom naše velike Amerike.

Iz one male slovenske jednotice, ki je bila 2. aprila, 1894 ustanovljena, se je razvila velika, močna in finančno zdrava JEDNOTA!

Predstavljam si, kako bi bili ti pionirji naši veseli, če bi še bili med nami in gledali sad od njih započetege dela.

Izmed vseh začetnikov K. S. K. Jednote je še samo eden pri življenju, vsi drugi so se od nas poslovili in odšli v večnost. Edini še živeči začetnik naše Jednote, ki se z nami vred veseli in raduje njenega zlatega jubileja, je prečastiti in nad vse spoštovani župnik v Shakopee, Minn., Very Rev. Matija Šavs, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 4, Soudan, Minn.

Rev. Father Šavs je tudi eden izmed onih, ki je pred 50 leti

klical in priporočal ustanovitev slovenske Jednote. V velevažnem oklicu "Svoji k svojim!", ki je bil priobčen v št. 37 "Amerikanskega Slovenca" z dne 1. septembra, 1893, je rekel: "Kje je slovenska Jednota? Slovenska društva, pozor! Amerikanski Slovenci se moramo vendar enkrat združiti. Zedinimo se v slovensko Jednoto!"

Tako je pisal tedanji bogoslovec semenišča v St. Paul, Minn., sedanji župnik in dekan Rev. Father Šavs. Vem, da se Father Šavs veseli lepega Jednotinega napredka, mi člani in članice KSKJ smo mu pa hvaležni za vse, kar je storil za našo lepo napredujočo organizacijo.

Ostalih začetnikov in sotrudnikov K. S. K. Jednote, kot na primer Rev. F. S. Šusteršiča, ki je bil izmed vseh najprvi, ker je sprožil idejo o ustanovitvi naše Jednote v svojem oklicu "Z združenimi močmi!" v št. 43 "Amerikanskega Slovenca" že 13. oktobra, 1892, potem Msgr. Joseph F. Buh, Anton Nemanich, Peter Rogina, John Me-tež, Stefan Stanfel, Jožef Panian, Jožef Stukel, Mihael Wardjan, Math Brunski, Stefan Pašič, John Oberstar, Ivan Pakiž in Peter Miketič, ni več med živimi.

Teh prvih začetnikov in ustanoviteljev naše Jednote ni več med nami. Ostalo pa je med nami njihov delo—organizacija, za katero so ti naši predniki in

(Dalje na 2. strani)

Drugi oklic — "Svoji k svojim!"

Oklic tedanjega bogoslovca Matije Šavs v "Amerikanskem Slovencu," št. 37, dne 1. septembra, 1893 se je glasil sledeče:

SVOJI K SVOJIM!

"Kje je slovenska Jednota? Slovenska društva: Pozor! Amerikanski Slovenec se mora-

mo vendar jedenkrat združiti. Zedinimo se v Slovensko Jednoto!

"Kako smo pač mrzli in počasni! Slovenci v Ameriki imamo svoja podporni društva v Minnesoti, Michiganu, Illinoisu, Ohio, Pennsylvania, Kansasu, Coloradi in Montani. In kaj nam to pomaga? Posameznim nekoliko;—vsem skupaj pa nič. Vsako društvo se ustanovi zase, za-se živi, životari, hira, se cepi, suši in morda celo posuši. Koj pri ustanovljenju je vobče po 40 ali pa še več društvenikov, ki v resnici vsi gore za hitro procvitanje in razširjanje društva. Le škoda, da se prva gorečnost tako hitro skadi. Nekateri spremeni zavoljo dela mesto ali deželo, se oddalji društvenemu sedežu in se slednjič loči od njega.

"Ako jih več tako naredi, tedaj je društvo kmalu oslabiljeno. Našim društvom manjka skupnega slovenskega smotra ali cilja. Drugi narodi v Združenih državah so že davno spoznali, da si bodo v tej, tako veli-

(Dalje na 2. strani)

VERY REV. MATIJA ŠAVS
sedanji dekan v Shakopee,
Minn., soustanovnik KSKJ.

JOSIP STUKEL, prvi Jednotin glavni predsednik rojen 17. maja v Petrovi vasi, Dolensko umrl 31. januarja, 1937 v La Salle, Ill.

OB 50-LETNICI KSKJ.

(Nadaljevanje s prve strani) zborovanje, pri katerem so si ustanovili novo Jednoto, kateri so dali ime JSKJ, s sedežem v Ely, Minn.

Ta usodni korak je skoro uničil KSKJ, kajti več kot polovica tedanjega članstva je odstopilo od nje ter se priklopilo k novi Jednoti. Rana, ki ji je bila zadana leta 1898 na konvenciji v Pueblo, Colo., je bila skeleča in se ni zacelila dolga naslednja leta.

Rana se je sicer počasi začela celiti, kajti na razvalinah odstopnih društev so se pričela ustanavljati nova društva; Jednota je pričela počasi zopet gibati in rasti, žalibog pa, da je ta razkol imel tudi zle posledice in je zanetil med članstvom strankarstvo, ki se je kaj rado prinašalo na konvencije in tako še poživljalo in rodilo novo nasprotstvo. Med tem so se pa ustanovljale še druge slovenske kakor tudi hrvatske Jednote in Zveze. Skratka: nastala je velika kompeticija in zgodovina nam kaže, da so bili tiste čase pri drugih Jednotah in Zvezah veliko bolj delavni kakor pa so bili pri naši Jednoti. Pravega članskega napredka pri naši Jednoti ni bilo v se s k o z i do ustanovitve mladinskega oddelka leta 1916.

Zlati čas velikega naseljevanja našega naroda iz stare domovine v letih 1900 do 1914 se pri naši Jednoti ni porabil za agitacijo. V notranjosti organizacije so se tiste čase vršili hudi strankarski boji; razhajenje osebne časti med glavnimi in društvenimi odborniki ter posameznimi člani, in razne malenkosti so igrale veliko vlogo, da ni Jednota napredovala tiste čase tako, kakor bi v resnejši morala. Res, žalostna je ta naša zgodovina iz tistih časov, toda je resnična! Zlatega časa slovenskega naseljevanja v novo ameriško domovino in to povečini za stalno v letih 1900 do 1914, ko je prišlo v to deželo morebiti do 150,000 slovenskih mož, žena, fantov in deklet, se ni porabilo od strani naše Jednote za agitacijo, kajti rekord naše Jednote kaže, da je štela začetkom leta 1914 borih 12,199 članov in članic, namesto da bi jih štela lahko s pravo agitacijo najmanj 50,000, kajti v tistem času so po naših slovenskih in hrvatskih naselbinah se ustanavljala in rastle podpora društva kot gobe po dežju. Namesto da bi se ista pridružila k prvi slovenski podporni Jednoti, se tega ni vpoštevalo, pridruževala so se pač k drugim Jednotam in Zvezam, ki so rastle, med tem ko je naša Jednota počasi životarila. Stari slovenski pregovor pravi: da po točki zvoniti je prepozno; tudi jaz tako čutim sedaj, ko pišem ta članek, kajti napake, ki so se dogajale tiste čase, se sedaj ne more popraviti. Služijo pa nam lahko v bodrilo, da se zavedamo, da sloga jači, nesloga tlači.

Napake, napravljene v preteklosti, nam naj bodo za zgled, da se zavedamo, kaj pomeni sloga in skupno delovanje, da

osebni prepri, nasprotovanja, nesoglasje, tudi taka, kot se od časa do časa od gotovih strani predbaciva sedanjemu glavnemu odboru, da preveč drži s SANSom itd. Zato b o d i m o uverjeni, da s predbacivanjem ne delamo sami sebi in ne Jednoti nobene koristi. Zato pa prosim, bodimo složni vsaj sedaj, ko naš narod tako krvavo potrebuje sloge. Bodimo složni in obenem pa delujmo in storimo vse za naraščaj in razširjenje K. S. K. Jednote vsaj sedaj ob njeni 50 letnici.

Veliko bi se še lahko napisalo o zgodovini K. S. K. J., toda to naj danes od moje strani zadostuje. Obljubljam pa, da bo prišlo na svitlo o pravem času, to bo takrat, ko bomo praznovali 50-letnico njene ustanovitve koncem meseca julija t. l. v mestu Jolietu, v rojstnem kraju naše prve slovenske ameriške podporne matice.

Za sedaj pa bi bilo prav za letošnjo Veliko noč, ko poteče 50 let od dneva ustanovitve K. S. K. Jednote, da se naša krajevna društva korporativno udeležijo vsaki v svoji fari, sv. maše, ter tudi skupno pristopijo k mizi Gospodovi ter prejmejo sv. obhajilo ter na ta način tudi opravijo svojo versko velikonočno dolžnost, ki je predpisana vsakemu zavednemu katoličanu, da jo izvrši. Obenem pa tudi naredimo trdno obljubo, da bomo storili vse, kar bo v naših močeh za pridobitev čim več novih članov tekom zlatojubilejne kampanje, da bomo, ako Bog da, dosegli tekom te kampanje zaželjeno število 40 tisoč članstva.

Naj bodo te moje skromne vrstice posvečene spominu vsem pionirjem K. S. K. Jednote, katere točasno že krije črna zemlja, vsem onim še živim, kateri so največ storili za obstoj in razširjenje K. S. K. J., vsem našim članom in članicam v vojaški službi, ki se točasno borijo na bojnih poljanah širokega sveta, posebno pa vsem onim, ki so že do prinesli največjo žrtev, da so darovali svoje mlado življenje na oltar domovine za obstoj naše svobode!

John Germ, glavni predsednik.

MICHAEL WARDJAN, prvi Jednotin glavni tajnik, rojen leta 1861 v Bell Krajinu, umrl 2. decembra, 1928 v Jolietu, Ill.

ŠTEFAN Stanfel, prvi Jednotin glavni blagajnik, rojen 4. januarja, 1866 v Bell Krajinu, umrl 30. marca, 1890 v Jolietu, Ill.

vidimo delajo Angleži in Irci, Nemci in Poljaki, Čehi in Slovaki Kaj pa mi Slovenci? "Res, da imamo sedaj kakih 10 slovenskih društev v Združenih državah, a to je za naš narod vse premalo. Najmanj še enkrat toliko bi se jih dalo ustanoviti. Društva so nam ameriškim Slovincem posebno potrebna in to iz verskega, narodnega in socialnega ozira.

"1. Kdor pristopi h kateremkoli katoliškem društvu, se zaveda, da bo živel po naukih naše sv. vere, da bo vestno izpolnjeval svoje katoliške dolžnosti, hodil k službi božji, prejemal sv. zakramente, katoliško vzgajal svoje otroke itd. Marsikdo bi tega ne bil storil, izgubil bi se bil med drugoverškimi narodi, odpadel bi bil od vere, da ga ni rešilo katoliško društvo.

"Taka društva so posebno potrebna v krajih, kjer nimajo Slovenci svojega duhovnika. Ovece so brez pastirja. Nikdar ne čujejo v njim razumljivem jeziku božje besede, živijo in umro brez svetih zakramentov. Ta ali oni si morda želijo, da bi jih tu in tam obiskal kak slovenski misijonar, toda sam ne ve, kako bi to začel in uravnal, dva, trije tudi ne, a če bi se zedinili 20, 30, ko bi imeli svoje društvo in se lepo pomenili med seboj, bi dosegli, česar posamezen ne more.

"Tako biva v Pennsylvaniji že blizu 2,000 Slovencev, ki še nikoli niso imeli slovenskega misijona. Pač se je oglašil nekdo v 'Amerikanskem Slovincu,' in prosil, da bi kak slovenski misijonar prišel tje; tudi name so se nekateri osebno obrnili, naj pridem; a ko sem jim odpisal, da sem takoj pripravljen priti, le povedo naj mi, kam, kje bi bil najpripravnejši kraj, da bi se jih moglo kolikor mogoče mnogo udeležiti, so utihnili in ničesar ne odgovorili. Ravno tako se je zgodilo nekemu drugemu slovenskemu misijonarju. Ko bi imeli kako društvo, bi bilo vse drugače.

"2. Tudi v narodnem oziru so društva velikega pomena. Kadar se snidejo, spoznajo, da so si res bratje, da so sinovi ene matere, da so Slovenci, in še enkrat milejši se jim dozdeva potem mili materin jezik. Koliko bolj ga čuvajo in čislajo potem!

"Pri društvu se opozarjajo sami med seboj ali če imajo vodnika-duhovnika, jim priporoča ta dobre slovenske knjige, časnike itd. Ko bi se Slovenci pridno družili v društva, o koliko manj bi se jih odkupilo materi Sloveniji!

"3. Društvena organizacija pa vpliva blagodejno na socialno gibanje Slovencev. Mnogi naših ljudi pridejo le-sem nevedni, kakor novorojeno dete. Zato jih z a n i č u j e vzbujeni Amerikanec. Kako naj se navzame potrebne olike, zlasti ondi, kjer nimajo svojega duhovnika?

"Edinole pri domačem ognjišču, pri slovenskem društvu je to mogoče. Modrejši in izkušenejši pouče prijateljsko nevednega 'zelenca' v najpotrebnejših rečeh; kjer pa imajo svoje-ga dušnega pastirja, jih bo ta

ŠTEFAN Stanfel, prvi Jednotin glavni blagajnik, rojen 4. januarja, 1866 v Bell Krajinu, umrl 30. marca, 1890 v Jolietu, Ill.

pravi nasledniki naših prednikov, če hočemo biti res pravi in zvesti člani in članice K. S. K. Jednote, pokažimo to z dejanji, agitirajmo za Jednoto in pridno pridobivajmo nove člane in članice. Samo, če bomo za Jednoto delavni, če bomo pomnožili njeno članstvo, bomo lahko rekli, da smo res pravi nasledniki začetnikov in ustanoviteljev K. S. K. Jednote.

Ob praznovanju zlatega jubileja pošiljam prečistitemu gospodu dekanu Rev. Father Savsu najiskrenejšo čestitke in pozdrave. Naj ga Bog ohrani pri zdravju in veselju še mnogo, mnogo let!

Slava in blag spomin vsem, ki so odšli v večnost!

Glavnim in društvenim uradnikom, kakor tudi vsakemu posameznemu članu in članici klinični kličem: Bratje in sestre! Na delo za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto!

Z jubilejnim pozdravom, JOSIP ZALAR, glavni tajnik, Joliet, Ill., 1. aprila, 1944.

DRUGI OKLIC—"SVOJI K SVOJIM"

ki novi domovini le na ta način zamogli pridobiti ugled in veljavo, ako se pokažejo kot narod združeni v medsebojni zvezi, v skupni Jednoti.

"Ne bom govoril o Francozih, katerih zveza se širi od hladne Kanade pa do vedno zelene in cvetoče Floride; tudi ne o Nemcih, ki imajo vzgledno urejene narodne zveze; ne omenjam Ircev, niti Švedov, niti Fincev, niti Lahov, ki se ponašajo s svojimi narodnimi Jednotami.

"Izmed severoevropskih Slovanov imajo pred vsemi dobro urejeno narodno organizacijo vrli in prubojeni Čehi. Za njih mi pride slovaška 'Jednota' z blizu 60 društv, in Poljska, Rusi in Rusini imajo Zveze.

"Preidem k Jugoslovanom, ki so brez vsake skupne zveze. Kaj je temu vzrok? Za vse Jugoslovane bi bil glavni vzrok, ker še niso naseljeni v zadostnem številu, in drugi vzrok, ker nimajo ali niso imeli svojega časnika. Lansko leto se je sicer porodila 'Hrvatska Zora,' ki je kmalu dobila zavidnega tekmeča v 'Chicago,' poginila sta oba. Vsaj o nobenem nam ni znano, da bi še izhajal. Slovenci smo dobili svoj časnik malo manj, ko pred dvema leti in vsak se sam lahko prepriča, da 'Amerikanski Slovenec' ne hira, marveč da prav čvrsto napreduje.

"Ravno ta list je prinesel o svojem času krepak članek, ki vse Slovence pozivlja, da se združijo v narodno Jednoto. Kakih sedem društev se je kmalu objavilo, da so voljna pristopiti k Zvezi, potem je pa vsa stvar zaspala, in mislili smo, da hoče v miru počivati. Zvaidi občne zbežanosti in zmešnjave se tudi nam ni zdel ugoden čas za nadaljno navduševanje, ker bi bile ostale besede brez vsakega blagodejnega vpliva. Sedaj se razmere boljšajo, vsaj v obče, in zopet je čas, da opomnimo slovenska društva, naj bi se združila v 'Slovensko Jednoto.' Prav vzradostilo nas je zavoljo tega pismo 'Podpornega društva sv. Jožefa' v Pueblo,

Ako hočemo biti v resnici

JOHN GERM, sedanjí Jednotin glavni predsednik

pravi nasledniki naših prednikov, če hočemo biti res pravi in zvesti člani in članice K. S. K. Jednote, pokažimo to z dejanji, agitirajmo za Jednoto in pridno pridobivajmo nove člane in članice. Samo, če bomo za Jednoto delavni, če bomo pomnožili njeno članstvo, bomo lahko rekli, da smo res pravi nasledniki začetnikov in ustanoviteljev K. S. K. Jednote.

Ob praznovanju zlatega jubileja pošiljam prečistitemu gospodu dekanu Rev. Father Savsu najiskrenejšo čestitke in pozdrave. Naj ga Bog ohrani pri zdravju in veselju še mnogo, mnogo let!

Slava in blag spomin vsem, ki so odšli v večnost!

Glavnim in društvenim uradnikom, kakor tudi vsakemu posameznemu članu in članici klinični kličem: Bratje in sestre! Na delo za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto!

Z jubilejnim pozdravom, JOSIP ZALAR, glavni tajnik, Joliet, Ill., 1. aprila, 1944.

DRUGI OKLIC—"SVOJI K SVOJIM"

ki novi domovini le na ta način zamogli pridobiti ugled in veljavo, ako se pokažejo kot narod združeni v medsebojni zvezi, v skupni Jednoti.

"Ne bom govoril o Francozih, katerih zveza se širi od hladne Kanade pa do vedno zelene in cvetoče Floride; tudi ne o Nemcih, ki imajo vzgledno urejene narodne zveze; ne omenjam Ircev, niti Švedov, niti Fincev, niti Lahov, ki se ponašajo s svojimi narodnimi Jednotami.

"Izmed severoevropskih Slovanov imajo pred vsemi dobro urejeno narodno organizacijo vrli in prubojeni Čehi. Za njih mi pride slovaška 'Jednota' z blizu 60 društv, in Poljska, Rusi in Rusini imajo Zveze.

"Preidem k Jugoslovanom, ki so brez vsake skupne zveze. Kaj je temu vzrok? Za vse Jugoslovane bi bil glavni vzrok, ker še niso naseljeni v zadostnem številu, in drugi vzrok, ker nimajo ali niso imeli svojega časnika. Lansko leto se je sicer porodila 'Hrvatska Zora,' ki je kmalu dobila zavidnega tekmeča v 'Chicago,' poginila sta oba. Vsaj o nobenem nam ni znano, da bi še izhajal. Slovenci smo dobili svoj časnik malo manj, ko pred dvema leti in vsak se sam lahko prepriča, da 'Amerikanski Slovenec' ne hira, marveč da prav čvrsto napreduje.

"Ravno ta list je prinesel o svojem času krepak članek, ki vse Slovence pozivlja, da se združijo v narodno Jednoto. Kakih sedem društev se je kmalu objavilo, da so voljna pristopiti k Zvezi, potem je pa vsa stvar zaspala, in mislili smo, da hoče v miru počivati. Zvaidi občne zbežanosti in zmešnjave se tudi nam ni zdel ugoden čas za nadaljno navduševanje, ker bi bile ostale besede brez vsakega blagodejnega vpliva. Sedaj se razmere boljšajo, vsaj v obče, in zopet je čas, da opomnimo slovenska društva, naj bi se združila v 'Slovensko Jednoto.' Prav vzradostilo nas je zavoljo tega pismo 'Podpornega društva sv. Jožefa' v Pueblo,

Ako hočemo biti v resnici

JOHN GERM, sedanjí Jednotin glavni predsednik

pravi nasledniki naših prednikov, če hočemo biti res pravi in zvesti člani in članice K. S. K. Jednote, pokažimo to z dejanji, agitirajmo za Jednoto in pridno pridobivajmo nove člane in članice. Samo, če bomo za Jednoto delavni, če bomo pomnožili njeno članstvo, bomo lahko rekli, da smo res pravi nasledniki začetnikov in ustanoviteljev K. S. K. Jednote.

Ob praznovanju zlatega jubileja pošiljam prečistitemu gospodu dekanu Rev. Father Savsu najiskrenejšo čestitke in pozdrave. Naj ga Bog ohrani pri zdravju in veselju še mnogo, mnogo let!

Slava in blag spomin vsem, ki so odšli v večnost!

Glavnim in društvenim uradnikom, kakor tudi vsakemu posameznemu članu in članici klinični kličem: Bratje in sestre! Na delo za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto!

Z jubilejnim pozdravom, JOSIP ZALAR, glavni tajnik, Joliet, Ill., 1. aprila, 1944.

DRUGI OKLIC—"SVOJI K SVOJIM"

ki novi domovini le na ta način zamogli pridobiti ugled in veljavo, ako se pokažejo kot narod združeni v medsebojni zvezi, v skupni Jednoti.

"Ne bom govoril o Francozih, katerih zveza se širi od hladne Kanade pa do vedno zelene in cvetoče Floride; tudi ne o Nemcih, ki imajo vzgledno urejene narodne zveze; ne omenjam Ircev, niti Švedov, niti Fincev, niti Lahov, ki se ponašajo s svojimi narodnimi Jednotami.

"Izmed severoevropskih Slovanov imajo pred vsemi dobro urejeno narodno organizacijo vrli in prubojeni Čehi. Za njih mi pride slovaška 'Jednota' z blizu 60 društv, in Poljska, Rusi in Rusini imajo Zveze.

"Preidem k Jugoslovanom, ki so brez vsake skupne zveze. Kaj je temu vzrok? Za vse Jugoslovane bi bil glavni vzrok, ker še niso naseljeni v zadostnem številu, in drugi vzrok, ker nimajo ali niso imeli svojega časnika. Lansko leto se je sicer porodila 'Hrvatska Zora,' ki je kmalu dobila zavidnega tekmeča v 'Chicago,' poginila sta oba. Vsaj o nobenem nam ni znano, da bi še izhajal. Slovenci smo dobili svoj časnik malo manj, ko pred dvema leti in vsak se sam lahko prepriča, da 'Amerikanski Slovenec' ne hira, marveč da prav čvrsto napreduje.

"Ravno ta list je prinesel o svojem času krepak članek, ki vse Slovence pozivlja, da se združijo v narodno Jednoto. Kakih sedem društev se je kmalu objavilo, da so voljna pristopiti k Zvezi, potem je pa vsa stvar zaspala, in mislili smo, da hoče v miru počivati. Zvaidi občne zbežanosti in zmešnjave se tudi nam ni zdel ugoden čas za nadaljno navduševanje, ker bi bile ostale besede brez vsakega blagodejnega vpliva. Sedaj se razmere boljšajo, vsaj v obče, in zopet je čas, da opomnimo slovenska društva, naj bi se združila v 'Slovensko Jednoto.' Prav vzradostilo nas je zavoljo tega pismo 'Podpornega društva sv. Jožefa' v Pueblo,

Ako hočemo biti v resnici

JOSEF ZALAR, sedanjí Jednotin glavni tajnik, vrši ta urad še 36. leto.

pravi nasledniki naših prednikov, če hočemo biti res pravi in zvesti člani in članice K. S. K. Jednote, pokažimo to z dejanji, agitirajmo za Jednoto in pridno pridobivajmo nove člane in članice. Samo, če bomo za Jednoto delavni, če bomo pomnožili njeno članstvo, bomo lahko rekli, da smo res pravi nasledniki začetnikov in ustanoviteljev K. S. K. Jednote.

Ob praznovanju zlatega jubileja pošiljam prečistitemu gospodu dekanu Rev. Father Savsu najiskrenejšo čestitke in pozdrave. Naj ga Bog ohrani pri zdravju in veselju še mnogo, mnogo let!

Slava in blag spomin vsem, ki so odšli v večnost!

Glavnim in društvenim uradnikom, kakor tudi vsakemu posameznemu članu in članici klinični kličem: Bratje in sestre! Na delo za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto!

Z jubilejnim pozdravom, JOSIP ZALAR, glavni tajnik, Joliet, Ill., 1. aprila, 1944.

DRUGI OKLIC—"SVOJI K SVOJIM"

ki novi domovini le na ta način zamogli pridobiti ugled in veljavo, ako se pokažejo kot narod združeni v medsebojni zvezi, v skupni Jednoti.

"Ne bom govoril o Francozih, katerih zveza se širi od hladne Kanade pa do vedno zelene in cvetoče Floride; tudi ne o Nemcih, ki imajo vzgledno urejene narodne zveze; ne omenjam Ircev, niti Švedov, niti Fincev, niti Lahov, ki se ponašajo s svojimi narodnimi Jednotami.

"Izmed severoevropskih Slovanov imajo pred vsemi dobro urejeno narodno organizacijo vrli in prubojeni Čehi. Za njih mi pride slovaška 'Jednota' z blizu 60 društv, in Poljska, Rusi in Rusini imajo Zveze.

"Preidem k Jugoslovanom, ki so brez vsake skupne zveze. Kaj je temu vzrok? Za vse Jugoslovane bi bil glavni vzrok, ker še niso naseljeni v zadostnem številu, in drugi vzrok, ker nimajo ali niso imeli svojega časnika. Lansko leto se je sicer porodila 'Hrvatska Zora,' ki je kmalu dobila zavidnega tekmeča v 'Chicago,' poginila sta oba. Vsaj o nobenem nam ni znano, da bi še izhajal. Slovenci smo dobili svoj časnik malo manj, ko pred dvema leti in vsak se sam lahko prepriča, da 'Amerikanski Slovenec' ne hira, marveč da prav čvrsto napreduje.

"Ravno ta list je prinesel o svojem času krepak članek, ki vse Slovence pozivlja, da se združijo v narodno Jednoto. Kakih sedem društev se je kmalu objavilo, da so voljna pristopiti k Zvezi, potem je pa vsa stvar zaspala, in mislili smo, da hoče v miru počivati. Zvaidi občne zbežanosti in zmešnjave se tudi nam ni zdel ugoden čas za nadaljno navduševanje, ker bi bile ostale besede brez vsakega blagodejnega vpliva. Sedaj se razmere boljšajo, vsaj v obče, in zopet je čas, da opomnimo slovenska društva, naj bi se združila v 'Slovensko Jednoto.' Prav vzradostilo nas je zavoljo tega pismo 'Podpornega društva sv. Jožefa' v Pueblo,

Ako hočemo biti v resnici

MATT F. SLANA, sedanjí Jednotin glavni blagajnik

Omenjeni spis, oziroma poziv, da se vendar enkrat združimo, je nam društvenikom Slovenskega katoliškega podpornega društva v La Salle, Ill., posebno dobro došel. Ravno smo imeli pri mesečni seji živahen razgovor, kako bi dobilo mlado naše, komaj štiri mesece obstoječe društvo, trdnejšo podlago. Nekateri so stavili predlog, naj bi pristopili k 'Češki Jednoti,' drugi so zopet ugovarjali, češ, 'Pustimo vso stvar!' 'A tako ni prav,' se oglasi zopet drugi in prične glasno brati članek 'Svoji k svojim!'

"Prebravši to, sklene društvo še nekoliko počakati, da se ustanovi 'Slovenska Jednota.' V služaju, da bi je še letos ne bilo v javnosti—seveda: potem si moramo iskati zavetja druge. Nečastno za nas bi ravno ne bilo, ako bi se pridružili češkemu bratom, a vendar bi se rajši držali gesla: 'Svoji k svojim.' Zatorej cenjeni predstojniki društev! Ne odlašajte tega prekoristnega početja, temveč takoj pri prvi seji imejte na dnevnem redu: Zedinimo se v Slovensko Jednoto! Poročajte, kakor mi, 'Amerikanskem Slovincu' svoje misli in obenem tudi sklepe, katere bo gotovo rad objavil, da se vendar enkrat spoznamo—da ne bomo več tako mrzli, zaspani in počasni! Živela 'Slovenska Jednota!'

"John Oberstar, predsednik; "Math Kump, podpredsednik. "John Meglen, Jan Perko, Michael Terselich, Jan Culjan, odborniki društva Svete Družine, La Salle, Ill."

"A. S." PRIPOROČA JOLIET — ZA KONVENČNO MESTO

"Amerikanski Slovenec," št. 47, 1893: "Slovenec! Čas je zlat. Delujmo na vso moč, da se kmalu snidejo odposlanci društev v posvetovanje zavoljo ustanovitve 'Jednote!' Sedaj pa pride na vrsto vprašanje: Kje naj se snidemo? Mi ne silimo čisto nič društva, kam naj pošljejo svoje odposlanec—k a k o r vsak drug rojak, pa smemo tudi reči svoje—zato vam priporočamo najpripravnejši kraj za zborovanje mesto Joliet, Ill., v državi Illinois. Ta kraj se nam zdi najpripravnejši iz dveh vzrokov: Prvič ondi je četvero slovenskih društev skupaj, kar ni nikjer drugje, pa tudi društvo sv. Martina je prav blizu. Drugič, mesto Joliet je nekako središče nam. Mi bi bili za Pittsburgh, Pa., pa nimamo tako tehtnih vzrokov, kakor za Joliet, Ill. Če se vam, cenjena društva, naš nasvet ne zdi na pravem mestu, kar ne upamo—tedaj nam hitro sporočite kak boljši kraj. Objavili ga bomo z veseljem v našem listu; seveda če imamo mi na svoji strani več društev za Joliet, Ill., kakor za kak drugi kraj, onda se bo vršil zbor odposlancev vseh društev na vsak način v Jolietu.

"To je v resnici najboljši kraj, kar jih sploh najti moremo. Vsako društvo naj ima svojo besedo, ne pa pustiti, da bi bilo zadnje s svojimi mislimi; pošlje naj nam, kakor hitro (Nadaljevanje na 3. strani)

PRVI ODMEV NA ŠAVSOV OKLIC

"Amerikanski Slovenec," št. 39, 15 septembra, 1893: "La Salle, Ill.—Rojaki! Naš vrli časopis 'Amerikanski Slovenec' prinesel je v predzadnji številki (37) krasen članek pod naslovom 'Svoji k svojim!' — 'Kje je slovenska Jednota?'

"Kje je slovenska Jednota?'

Velika noč v Jeruzalemu

Velikonočna nedelja leta 1943. Sinje jutro v svetem mestu. Čisti gorski zrak je po svoji svežosti in vonju tako podoben rahlim sapicam tam na Pokljuki.

Ko se Jeruzalem koplje v zlatih sončnih žarkih in se blešče ponosne stavbe, vse izklesane iz palestinskega kamna v najrazličnejših barvah, od barve pušavskega peska pa vse do rahlih modrikastih odtenkov svinčenega bleska, človeka navdaja neko svojevrstno svetotajstvo. Nikjer na vsem svetu mogoče ni pogleda, ki bi človeka tako pomiril in tako prestavil v pozabljenje, ki je v teh časih tako blagodejno, kakor to pričarajo pogledi iz balkona našega konzulata, obrnjeni tja po malih gričkih, posejanih s čistimi arhitektonsko dovršenimi stavbami in dalje tja čez Mrtvo morje v grebene Transjordanije. Ta zmes barve, svežosti in svetlobe pa je letos še prav posebno očarljiva. Pušavske golo-te so kar nekam izginile. Vse valovi v razkošnem zelenju. Bolj praznična bi Velika noč, kakršna je letos, sploh biti ne mogla.

Stopim na cesto, tudi ta je danes v prazničnem razpoloženju. Mnogoce vojakov in romarjev se zlivajo iz stranskih ulic. Vse se vali v določeno smer. Mnogoce me kar sama potegne s seboj. Čim bolj se bližam cilju tem bolj se gostijo vrste romarjev, ki so se vkljub vojni zgnetli tu iz Srednjega in Bližnjega vzhoda. Uniforme vseh zaveznških vojsk in vseh vrst orožja valovijo med fesi in turbani. Prav posebno vidni so Poljaki. Tudi napisi "Jugoslavija" na rame-

JOLIET—KONVENČNO MESTO

(Nadaljevanje s 1. strani)
je imelo sejo, poročilo kakih misli da je. Danes imamob čas javiti ostalim društvom kakih misli je društvo sv. Cirila in Metoda v Tower, Minn. Prihodnji teden se nadejamo poročila iz Ely, Minn. in še pa drugih krajev. Društvo sv. Cirila in Metoda v Tower, Minn., je imelo v nedeljo, 12. t. m. redno mesečno sejo. Poleg drugih razpravljanih je bila tudi kot prva točka na dnevnem redu 'Jednota.' Tajnik Makso Buh priporoča društvnikom, da bi pristopili k Jednoti, toda le s tem pogojem, da bo Jednota delovala samo za smrtna slučaje. Razložil je, da le na ta način bo zidana na trdno skalo—in zato nam bodo hvaležni še pozni rodovi!

"Tajnik pravi, da drugega ne potrebujemo, nečemo in ne pričakujemo od Jednote, kakor da nas zavaruje pred smrtjo. Ostalo je že itak pri vsakem društvu urejeno. Društveniki so s tem čisto zadovoljni; končno opomnijo blagajnik g. Simončič, predsednik, g. Pašič, podpredsednik, g. Nemančič in g. Tancig, načelnik gospodarskega odbora, da so s tajnikovimi besedami v popolnem soglasju ter se naj sklep omenjene seje z dne 12. t. m. v zadevi 'Jednote' objavi v 'Amerikanskem Slovencu.' Tajnik g. M. Buh obljubi isto storiti takoj v 48. številki.

"Uredništvo tega lista prosi vsa društva, ki so tudi teh ali drugih misli, naj nam to nemudoma sporočite, da tako ustrezemo onim društvom, katera težko čakajo naše lastne Jednote, da se ne potujčijo k tujim Jednotam.

"Poročajte nam tudi, ako ste zadovoljni z mestom Jolietom, da bi ondi zborovali. Ako se nam posreči to, tadaj bomo kmalu mogli tudi nasvetovati dan, kdaj bi se sešli. V to pomozli Bog in sreča junaška!

"Srčen pozdrav vsem zborovalcem!"

nih niso preveč redki. Vsi krščanski narodi so zastopani: Angleži, Kanadčani, Južni Afrikanci, Indijci, Novozelanci in Avstraleci, Amerikanci, Svobodni Francozi, Belgijci, norveški in holandski mornarji, Čehi in Slovaki itd. itd. Ne manjkajo niti Italijani in niti Nemci, ki so jim širokogrudne angleške oblasti omogočile, da nekaj njihovih tovarišev zapusti ograjena ujetniška taborišča in opravi na svetem grobu molitev zahvale in priporočila.

Mnogoce me vlečejo po "via Dolorosa," pa sledi, kjer je hodil Zveličar s težkim križem. Ozke in nesnažne so ulice, polne temnih obokov, po tleh izgajene stopnice. Čisti jeruzalemski zrak se je tu počeno izpridil. Le počasi si utiram pot v prostorni preddvor k baziliki Božjega groba. S protekcijo pravoslavnega duhovnika vstopim. Vojaki, med njimi mnogo častnikov in tudi po kak generalski čin, prihajajo in odhajajo. Poklekujajo in poljublajo tla. V vseh jezikih se mešajo molitve, govornice in tudi smeh. Stopim pred rdečkasti kamen. Deset rvečnikov obeva kamen s skrivnostno svetlobo. Na tem mestu so Zveličarja mazili. Kar same po sebi prihajajo misli najgodnejše mladosti, ko smo otroci prebirali zgodbe sv. pisma. V vrtu na Oljski gori je pričelo trpljenje in na vrtu je življenje tudi končalo. Ali tu sedaj vrta ni, ni cipres, ni cvetja.

Stopim v okroglo mogočno stavbo. Letos je vsa obdana in povezana z železnimi nosilci. Bazilika je že močno razrahljena. Krpajo jo na vse mogoče načine, kajti človeška nesloga je na tem svetem mestu prišla do popolnega izraza. Izpod mogočne kupole pada medla svetloba na malo rusko kapelico. Lična in prikupna je. Na vsaki strani vhoda se dvigajo kvišku po trije mogočni svetilniki. Goli marmor me obdaja od strani v angeljski kapeli. Skozi tesen vhod se privlečem do svetega groba. Nestrpnih romarjev je preveč, da bi se zadržal dalje kot nekaj sekund.

Po strmih stopnjicah stopam na goro Kalvarijo. Danes seveda to ni gora, saj je vse pod enim poslopjem. Nekdaj je to bilo drugače. V polmraku kleče romarji zgneteni drug ob drugem. Čuje se samo tiho prišepetavanje. Celo solze in rahle vzdihljaje vidim in slišim. Na najrazličnejše načine najrazličnejši narodi molijo svojega Boga. Stopim k razkošnemu oltarju. Grški menih je tu, kakor vedno. Tri sveče kupim: eno za osvobojenje domovine Jugoslavije, drugo za boljše in srečnejšo bodočnost Slovencev, tretjo za moje drage tam v nesrečni domovini, za njihovo zdravje.

Tudi tu ni časa muditi se predolgo. Tisoči in tisoči potrpežljivo čakajo na dvorišču pred baziliko, drugi v svetem hramu samem, tretji ob božjem grobu, vsi pa z željo, da prižgejo svečko na dvanajsti postaji Odrašenikovega trpljenja.

Zopet stojim ob česti mogočne stavbe IMSE, nasproti King David hotela. Sonce pada tja proti Sredozemskemu morju. V popolni sinjini se blešče kupole cerkva tja proti Oljski gori in še dalje tja proti Tanturu. Pred dvema letoma nas je usoda zagnala sem na Srednji vzhod. Tretja Velika noč je to, prav za prav veliki teden naše domovine. Zadnji sončni žarki blešče iz goreče rdeče sončne krogle, ki pada pod vsemirje. In četrta Velika noč, ali jo bomo praznovali srečni, zadovoljni v domovini? Na deset in deset tisoče molitvic je vrelo na svetem grobu za mir in osvobojenje. Te molitvice niso bile zaman, vrele so iz srca. Bog jih bo uslišal... —"Bazovica."

VSTAL JE... ALEJUJA!

Velikonočno voščilo glavnega odbora

IMENU vseh glavnih odborov in odborov naše Jednote, tako tudi v svojem imenu voščim tem potom vsem odborom naših krajevnih društev in vsemu Jednotinemu članstvu prav iskrene in blagoslovljene velikonočne praznike. Dal Bog, da bi jih vsi v zdravju obhajali; dal pa tudi ljubi Bog, da bi sedanja vojna kmalu ponehala s popolno zmago Amerike in njenih zaveznikov. Zaeno naj veljajo naši velikonočni pozdravi tudi vsem našim sobratom in sestram v ameriški armadi širom dežele in onstran morja.

Dragi mi sobratje in sestre! Ne pozabite, da je sedaj v teku zlatojubilna kampanja naše K.S.K. Jednote. Vporabite torej te praznike da bi med svojimi znanci ter prijatelji pridobili kaj nvega članstva naši dragi podporni materi — Jednoti za pirhe in zlatojubilni dar. Skušajte da bomo letos dosegli 40.000 skupnega članstva, kar je moja iskrena želja.

S sobratskim pozdravom

JOHN GERM,
gl. predsednik KSKJ.

Pueblo, Colo., 8. aprila, 1944.

Cerkev božjega groba

Na severozapadni strani Jeruzalema, tik za obzidjem, se je dvigal štiri do pet metrov visok gol, skalnat grič. Od mesta sem ni bil strm, njegov vrh je bil podoben lobanji, zato so mu pravili Golgota. Na zapad je skoraj navpik padal v plitvo dolinico. Onstran dolinice se je svet spet dvigal kakih pet do šest metrov. Med obema gričema je bil vrt, last bogatega juda Jožefa iz Arimateje. Dal si je v skalnati vrh vsekali grobnico. Na vzhodni strani Golgote je bila gramozna jama in v njej stara, izsušena cisterna (kapnica). Mimo je peljala pot in skoz Sodna vrata so tod hodili meščani na svoje vrtove in v oljne nasade.

Na tem prostoru se je vršil pretresljivi dogodek, ki njegov spomin obhajamo na veliki petek. Razume se, da so že prvi kristjani ta kraj častili. Svetišča tam prva tri stoletja ni bilo nobenega. Da bi izbrisl spomin na sveti kraj in onemogočil češčenje, je dal poganski cesar Hadrian dolinico in oba griča zasuti, je svet pozidal in je na to višino postavil tempelj Venere in Kupida.

Dosegel je seve nasprotno. Sveta skala Golgote in božjega groba je ostala nedotaknjena pod nasutim kamenjem in cesarju Konstantinu ni bilo

kapela božjega groba, plošča, na kateri je ležalo Gospodovo telo se še vidi. Za Golgote pe-ljejo stopnice globoko dol v nekdanjo gramozno jamo. Tam je kapela najdenja sv. križa.

Stavba je silno stara, potrebna popravila. Pa štiri ve-re si delijo posest cerkve in druga drugi brani popraviti le samo eno opeko na stavbi.

Lepega dne bodo prišli Angleži, sedanji gospodarji Jeruzalema, bodo iz varnostnih oz-rov cerkev zaprli, jo popravili — ter dejali: "Sedaj je pa naša!"

Morda se do tedaj angleška cerkev že zedinila s katoliško.

Pasijonka (Legenda)

Bilo je na gori Golgoti, kjer so pribili rablji Gospoda in Zveličarja na križ z ostrimi žebli in ga potem postavili pokonci, da je visel med nebom in zemljo. Njegova kri je tekla na zemljo, a zemlja ni hotela piti krvi, hotela je ostati čista; zato je vzela kri in jo izpremenila v majhno rdečo cvetko, ki jo je držala proti grešnim ljudem: bili so to sami majhni rdeči nageljni — klinčki.

Tam ob vznjožu križa pa je rasla še druga rastlina — ovijalka in tej je slo trpljenje Gos-podovo tako zelo k srcu, da je napela vse moči, da bi se povspela kvišku, vsaj tako vi-soko, da bi dosegla njene raz-mrežene vejice Gospodove no-ge in bi pokrili njeni hladni li-sti kosti, ki jih je razjedala ranska vročica. In komaj se je je lotila ta želja, že je začu-tila v sebi čudno moč in rasla je višje in se ovila okoli vsega križa, ne da bi bili ljudje to opazili; Bog jih je bil namreč vdaril s slepoto, kajti drugače bi bili usmiljeno cvetlico str-gali doli. Tako je pletela cve-tka v višavo, se je stisnila med trdi križevi des, in med ranje-no telo Gospodovo, da bi ohla-dila mrzlične kosti, prerila se je med vse žeblje na rokah, da ohladi prste in odvzame proč kolikor moči veliko grenkobe.

Slednjič pa se opogumi cve-te ovijalka, da se privije celo k ustnicam žejnega Gospoda. Oh, človeška surovost jih je bila napojila s kisom in žolč-em! Naša čista cvetka polo-ži svoj cvet na raztrgani ustni, da ugasi žejo Gospoda in ka-kor se je bilo zgodilo malo po-preje na potu iz Jeruzalema proti Kalvariji, da je vtisnil Gospod Veroniki v potni prt, njej v zahvalo in večem spo-min svojo s trnjem venčano glavo, tako je otisnil Zveličar tudi zdaj v našo cvetko vsa znamenja svojega trpljenja.

Se danes nosi ta usmiljena cvetka znamenje trpljenja svo-jeja Gospoda. Ljudje ji pravi-jo pasijonka. Kadar odpre-čajo pred tvojim strmečim oče-som, potem opaziš majhen kri-žec in sulico in kladio in žeb-lje in trnjevo krono, kakor vi-dite na starh slikah časih zna-menje in orodje Gospodovega trpljenja.

SVETA DRUŽINA

Sv. družina je prebivala v majhnem, neznatnem galilejskem mestecu Nazaretu. Bila je to skromna delavska hišica. Preprosta soba z najpotrebnejšimi predmeti za življenje je bil zemeljski dom učlovečene-ga Boga.

Po naših človeških sodbah bi pač mislili, da bi moral Sin božji, če je hotel na ta svet priti in na njem bivati, imeti drugačne življenjske razme-re. Mogočna palača v kakem tedanjem svetovnem mestu bi bila dostojen dom vsemogče-nega Boga. Toda naše misli niso božje misli.

Da je bila hiša Jezusova v Nazaretu, ni bil zgolj primer, ker primerov si v življenju Od-

P. Blanko Kavčič:

OB 50 LETNICI K. S. K. JEDNOTE

Let petdeset je v večnosti utonilo, odkar je v Illinoisu zvezda pristijala, ki boljšo pot iz teme zmot

Slovenec, kot K. S. K. J. je kvišku pokazala, k napredku sloji, v svete Cerkve krilo, "JEDNOTA!" Združenje vseh sil slovenskih! "Za narod in Boga" je prva četa mala stopila v boj;

in njeni znoj ni bil brez uspeha. Kmalu vsem je pokazala, da ne boji se niti sil peklenških.

Otirala solze sirotam je, trpinom, pomoč, tolažba v bedi bila je Slovenec. — In danes? — Dan

nad vse zoran okrasil jo je s slave lavorjevim vencem, ker krepko kaže kvišku Slave sinom.

Če tudi zdaj, bolj kot nekdanj, zaganjajo se silni v njo valovi

in tulijo nad njo, besne vetrovi — Kot trdna skala tam ob sinjem morju

ne meni se, če buta v njo vihar, ali žarko sonce sije na obzorju;

tako zdaj ona brez strahu vsigdar stremi, hti za vzvišenimi vzori,

ki nam so sveti! — ki v njej kipe studenci kot izvori.

In te oteti sedaj ponosno stopa v trdi boj. —

Zato pozdravljena nam bodi "Jednota," dolgo še nam čla stoj

in narod naš slovenski vodi: pred nami stoj, kot zvezda nam vsem sveta.

Bog živi te še mnoga — mnoga leta!

Dodatek uredništva: Gornja lepa pesem je bila objavljena leta 1924 v Spominski knjigi povodom Jednotne tridesetletnice. Isto navajamo tudi sedaj samo s popravkom letnice.

rešenikom pač ne moremo misliti. Gospod nebes in zemlje se ne bo dal v kako stvar prisiliti. To je bil brezdvomno poseben namen božje previdnosti. Odrašenik je s svojim skromnim stanovanjem in preprostim načinom življenja hotel predvsem počastiti in potolažiti one stanove, ki imajo na svetu najtežje življenje, ki si s pridnim delom svojih rok služijo vsakdanjega kruha.

Tako je sv. družina v Nazaretu ravno delavskim slojem najsvetlejši, tolažbe poln zglede. Kristus, sin matere delavke-predice in rejence delavca-tesarja. Vse tri osebe so najlepši vzor družinskih kreposti: medsebojne ljubezni in spoštovanja, potrpežljivosti in pokorščine ter popolne bogu-dvanosti.

TUDI OČE SPADA V DRUŽINO

Klic: Žena spada v družino! — se mora podaljšati z dostavkom: Tudi oče spada v družino! Oče ni le gost sredi svoje družinske skupnosti, ampak je njegova življenjska naloga še pred njegovim poklicem predvsem ta, da sodeluje pri vzgoji svojih otrok. Prav tako se delo matere ne sme iz-črpati s samimi pripravami za prehrano in z drugimi potreb-ščinami vsakdanjega življenja. Družina je življenjsko občestvo, ki zahteva, da se vsi njeni člani v vsem izčrpajo zanjo. Vsakršno pretehtavanje pravic in dolžnosti preneha v trenutku, ko nam ni družina samo kraj skupnega nasičenja in spanja, marveč nam je kraj izvrševanja dolžnosti, kar se v isti meri tiče matere in očeta. Vsako gospodarsko udejstvo-vanje je samo sredstvo, a namen je zmeraj človek. Če si hočemo zagotoviti temelje za nadaljnji obstoj svojega nara-da za daljnjo bodočnost, mo-ramo v duhu pristne družine preobraziti razmerje med de-lovnim svetom in svetom dru-žine. Zatorej spada oče, če-prav izvršuje poklic izven do-ma, prav tako v družinsko do-mačnost, kakor mati. Njegov življenje mora biti vsak dan vidno zasejano v srce družine, tako da sta oče in mati kot en sam steber, ki na njem stoji družina.

Spominjajte se naše, tako nesrečne stare domovine in darujte kaj v sklad JPO, sloven-ska sekcija!

NOVI GROBOVI V CLEVELANDU

Anton Nosan

Za srčno hibo je umrl Anton Nosan, star 47 let, stanujoč na 6102 St. Clair Ave. Doma je bil iz vasi Goriče pri Ribnici, odkoder je prišel v Cleveland pred 31 leti. Bil je izučen mi-zar, zadnje tri mesece je pa vo-dil s svojo soprogo pekarijo v SND na St. Clair Ave.

Tukaj zapuša žalujočo so-progo Mary roj. Perušek, tri sinove: A. C. Anthony, Pfc. William in Joseph, brata Jo-sepha in Johna in sestro Ange-lo Nosan.

Mary Zgonc

Dne 23. marca popoldne je umrla Mary Zgonc roj. Zupan-čič, stara 67 let. Stanovala je na 1157 E. 61. St. Soprog An-ton ji je umrl pred 16 leti. Tu-kaj zapuša tri hčere: Chri-stine Farkas, Mary Kotsch, Er-nestine Kling, brata Johna Zu-pančič, sestro Cecilijo Verbič in dva vnuka.

Joseph Rayer

Dne 31. marca je preminul Joseph Rayer, star 38 let, sta-nujoč na 14823 Saranac Rd. Zadušil se je od plina, ki je uhajal iz peči. Zapuša hčerko Joanne, mater Ano, brate: Pvt. John v Kaliforniji, Anthony, Pfc. William v Missouri, Cpl. Albert v Indiji, Rudolph, sestro Cecelijo in več sorodnikov. Ro-jen je bil v Clevelandu.

Frank Gabriel

Po trimesečni bolezni je umrl na svojem domu, 13520 Cross-burn Ave., West Park, Frank Gabriel, star 66 let. Tukaj za-puša žalujočo soprogo Eliza-beth, doma iz vasi Gornje Sel-če, fara Dobrnšč, dva sinova pri vojaki, Sgt. Ludwig v Camp Crowder, Miss. in Pvt. Stanley v Islandiji, hčer Rose omož. Dacar, brata Josipa, enega vnuka in več sorodnikov. Rojen je bil v vasi Lukovec, fara Trebnje, kjer zapuša brata Jakoba in sestro Rose ter več sorodni-kov. Tukaj je bival 43 let.

John Winter

Po dolgi in mučni bolezni je dne 3. aprila umrl slovenski pionir John Winter, star 73 let. Doma je bil iz Bistre pri Borovnici, odkoder je prišel sem pred 51 leti. Najprej se je bil nase-lil v fari sv. Vida, pred 32 leti je prišla družina pa v New-burgh. Ranjki je bil blaga, do-bra duša, tihega in mirnega značaja. Bil je član društva Mir št. 10 SDZ, Dvor Baraga št. 1317 COF in Najsv. Imena.

(Dalje na 4 strani)

GLASLO K. S. K. JEDNOTE

GLASLO K. S. K. JEDNOTE
 Uredništvo: 5117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 8, OHIO.
 Vse izdatke in oblike naročil in vse stroške poštnih in drugih stroškov plačuje naročnik.
 Naročniki: \$0.25
 Za leto: \$2.50
 Za tujino: \$3.00
 Uredništvo: 5117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 8, OHIO.
 Telefon: 214-1234
 Tisk: 214-1234
 Uredništvo: 5117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 8, OHIO.
 Telefon: 214-1234
 Tisk: 214-1234
 Uredništvo: 5117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 8, OHIO.
 Telefon: 214-1234
 Tisk: 214-1234

VELIKONOČNE MISLI

Prihodnjo nedeljo, 9. aprila bo po celem krščanskem svetu odmeval velikonočni klic "ALELUJA!" kot znanitelj največjega praznika katoliške Cerkve—vstajenja Gospodovega, kakoršnega se je čulo že od prvega do sedanjega stoletja tako bo "ALELUJA" še odmevala do konca sveta.

Ta praznik nam oživlja vero, ker nam potrjuje napoved in obljubo Kristusa, našega božjega Odrašenika, da bo tretji dan vstal od smrti. Če bi ne bil naš Gospod tudi tega dovršil, bi ne bili njegovi nauki in poslanstvo tako merodajni in verjetni.

Ze pred 20 stoletji je naš božji Učenik hotel med ljudstvo uvesti znani zlati rek: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!" Toda žal, zapeljani svet ga ni hotel poslušati, zato ga je trlo gorje in ga tare še danes, ker je ljubezen do svojega bližnjega zamenjal s sovraštvom, kar je povzročalo neprestane boje ali vojne, saj nam zgodovina trdi in priča, da je bilo v starem, srednjem in novem veku prav malo let brez kake vojne.

Žal, da smo baš mi dočakali dobo sedanje zopetne in najstrašnejše vojne, kar jih pomni človeštvo. Dasi ravno traja ista že peto leto, ni bila 30-letna vojna v srednjem veku niti senca proti sedanjemu modernemu človeškemu klanju, saj se ista vrši na kopnem, na morju, pod morjem in v zraku! Morda bodo grozne posledice te vojne spametovale svet, da je vojna v resnici največje zlo ali pekel na zemlji—Morda se bodo ljudstva in narodi po tej vojni oklenili znanega "zlatega reka," ki je edini vir in podlaga za mir ter blagostanje človeštva, potem bo lahko vsakdo z navdušenjem in veselim srcem prepeval velikonočno ALELUJO!

K 50-letnici K. S. K. Jednote

Minulo (cvetno) nedeljo, 2. aprila je ameriška Slovenija obhajala svoj važen zgodovinski dan, 50-letnico ustanovitve prve slovenske podporne organizacije v deželi, naše K. S. K. Jednote.

Naša začetnica in mati slovenske fraternalizma v Ameriki je začela poslovati z malim številom svojega članstva, 333; toda danes ali po preteku pol stoletja, ko so ji sledile še številne druge slovenske Jednote in Zveze, je skupno število vseh naših zavarovanih rojakov in rojakinj ter njihov otrok doseglo že okrog 120.000. Povsem lahko bi trdili, da je vsak drugi ameriški Slovenec in Slovenka član ali članica kake slovenske podporne organizacije, kar nam gotovo dela čast in ponos.

Ustanovne konvencije KSKJ, ki se je vršila v hiši Petra Jurejeviča na 920 N. Chicago St., Joliet, Ill., se je udeležilo 10 zborovalcev in sicer osem delegatov osmerih tedanjih društev (šest iz Illinois in dva iz Minnesote) in dva člana pripravljalnega odbora. Imena njih so bila: Rev. Francišek S. Šusteršič, Josip Stukel, Stefan Stanfel, Ivan Pakiž, Mihael Wardjan, Math Brunski, Stefan Pašič, John Oberstar, Peter Mikatič in Josip Panian. Kot poročevalec "Amerikanskega Slovenca" se je tega važnega zborovanja udeležil tudi Monsignor Joseph F. Buh. Od zborovalcev so že vsi pomrli.

Zborovanje je vodil Rev. Šusteršič, glavni steber naše Jednote, ki je prvi sprožil idejo za njeno ustanovitev s svojim članom v "Amerikanskem Slovencu," ki je zopet objavljen na današnji prvi in drugi strani.

Pri listanju gornjih imen pionirjev KSKJ pridemo do posebnega dejstva in sicer, da je bila večina istih doma iz Bele Krajine, ti so bili: Josip Stukel, prvi glavni predsednik; prvi glavni tajnik Mihael Wardjan; prvi blagajnik Stefan Stanfel, prvi nadzornik Math Math Brunski in drugi nadzornik Peter Mikatič.

Tudi poznajši podpredsednik Josip Panian, ki se je udeležil ustanovne konvencije kot član pripravljalnega odbora, je bil Belokranjec. Vsa čast in priznanje tem vrlim sinovom iz Bele Krajine, ki so začeli prvi orati ledino na društvenem polju v Ameriki s pomočjo Ljubljanačana Rev. Šusteršiča. Se danes imamo številno domačinov iz onega kraja pri naši Jednoti, na primer: v Jolietu, Ill.; Calumetu, Mich.; Kansas City, Kans.; St. Louis, Mo.; Steelton, Pa., in drugod, ki sledijo lepim zgledom svojih prednikov.

Ob 50-letnici naše drage Jednote, se pa spominjamo tudi vseh onih naših pokojnih sobratov in sester, ki že počivajo v grobu. Spominjamo se pokojnih ustanovnikov, pokojnih glavnih uradnikov in uradnic, pokojnih društvenih uradnikov in uradnic in ostalega članstva obeh oddelkov, katerih število tvori že na tisoče. Naj počivajo v miru božjem.

Zaeno se pa tudi pri tej priliki spominjamo vseh onih naših bratov in sester, ki se borijo v zavezniški armadi za doseg svetovnega miru in demokracije, pred vsem pa onim, ki so v ta namen že žrtvovali svoje življenje. Večna jim slava in blag spomin.

Zaeno prosimo Vsemogočnega Boga in patrona naše Jednote sv. Jožefa, da bi našo Jednoto ohranil v svojem varstvu še v bodoče in da bi vsi oni, ki se danes veselijo njene 50letnice v enakem navdušenju obhajali tudi njen demantni jubilej. I. Z.

ZALOSTNA TRETJA OBLETINA

Med številnimi dočalami, katere so si našetom sedanje vojne podjarmile armade osištca, je bila tudi naša žrta slavlja, torej z nje vred tudi naša lepa in draga Slovenija. Kakor znano, se je dne 27. marca, 1941 Jugoslavija uprla Nemcem s tem, da je zavrgla po tedanjem regentu princu Pavlu podpisano pogodbo s Hitlerjem ter odstavila njega ter vao tedanje jugoslovansko vlado in vatanovila novo. Jugoslavija je bila prva, ki se ni hotela kloniti Hitlerju ter je začela že tedaj proti njemu odprno delovati.

Deset dni zatem, na cvetno nedeljo, 6. aprila istega leta je že butnila nemška vojska pri Radgoni na Štajersko čez mejo. Jugoslovanska armada se je ondi sprva hlabro borila, toda valed velike premoči sovražnika je bila poražena. Na veliki četrtek, 10. aprila, je bil že ves Maribor zavzet. To priliko so porabili tudi Italijani, ker so s svojo vojsko pridrli čez Notranjsko do Ljubljane in isto zavzeli. Zatem je bila vsa Slovenija okupirana, deloma po Nemcih, deloma po Italijanih.

Na cvetno nedeljo leta 1941 se je začelo za naše rojake v starem kraju trpljenje, ko so morali iti v morje bridkosti, kakor je to Rev. Kazimir Zakrajšek v svoji knjigi omenil. Namesto blagoslovljenih butar ta dan, so si morali naprtiti butare neznosnega gorja na svoje rame, katere še danes potrpečljivo in junaško prenašajo. Da, tudi zanje je bila zopetna letošnja cvetna nedelja žalostnega spomina, kakor je tudi za nas, saj se tudi naša dežela nahaja v vojni že od znanega napada na Pearl Harbor.

Kakor čitamo v angleških listih in čujemo vsakdanja vojna poročila tudi po radio, se položaj v Jugoslaviji vedno boljša valed junaškega napora partizanov, ki so že baje nad tretino Jugoslavije iztrgali iz rok sovražnika. Povsem prav je, da jim v tem odporu na svoj način pomagajo tudi zavezniki in z zavezniki se bori tudi nad deset milijonov naših ameriških fantov in mož. Med temi je tudi nad 3,500 članov in članic naše Jednote.

Da bo istim mogoče doseči zmago, moramo tudi mi, doma, napeti vse sile; pridno kupovati vojne bonde, darovati za Rdeči križ in pridno delati na svojih mestih. Pri tem se zavedajmo važnega dejstva, da ko bodo zmagali naši zavezniki, bo s tem tudi Jugoslaviji zasijalo zaželjeno sonce svobode.

Da bo naši tužni Sloveniji po končani vojni mogoče vsaj dealma zaceliti rane vsled vojne, podpirajmo tudi našo dobrodelno narodno organizacijo JPO in na Pomožno akcijo slovenskih župnij!

VERSI ZA ENO DEVO!

Ivan Bukovinski, Pittsburgh, Pa.

Ponos naše dežele je armada mladih fantov in mož, kipečih življenja, poguma, z ideali prežetih; več jih je nego peska na bregu in listja po drevesih, več nego pestrega cvetja na zelenih senožetih.

In čudo vseh čudov, vsi so v ljubezni do ene devojke — — — Za njo se bore, za njo so pripravljani dati življenje; to, deset milijonov broječa je vojska zvezdne zastave, ki bo priborila zatiranim mir in odrešenje.

Ta vrla devojka pač nikdo ni drugi, nego Svoboda, ki jo zakleti sovražnik po celem je svetu uničil; pa deva, ne boj se, dokler te ljubi tako število junakov, zvonmage in tvojega ustoličenja bo skoro zavznil!

Dva nadaljna člana padla za domovino

član naše Jednote, ki je padel za domovino, v armadi jih je bilo pa da 29. marca t. l. skupaj 3,526.

Mornar Frank Peterlin

Tajnik društva sv. Cirila in Metoda, št. 59 v Evelethu, Minn., nam poroča, da je njihov prvi član padel za domovino in sicer brat Frank Peterlin. Njegovi starši Mr. in Mrs. Louis Peterlin sta prejela najprvo uradno obvestilo, da se ga pogreša, mesec dni zatem pa zopetno naznanilo, da je padel dne 4. februarja, 1944 nekje v bitki na morju, pri mornarici je bil Motor Machinist's Mate Second Class.

Pokojnik, ki je bil rojen na Evelethu dne 9. maja, 1920, je dovršil ondotno višjo šolo, leta 1940 pa odšel prostovoljno k ameriški mornarici.

To je gotovo hud udarec za starše, posebno še ker imajo samo še enega sina, Johna, ki se nahaja tudi v armadi.

Oče pokojnika je doma iz Homca (Preserje), mati Marija rojena Tomačič je pa doma iz Vrha pri Višnji gori.

V imenu našega društva izrekam globoko sožalje prizadeki družini, Tebi, Frank, naj bo pa plačilo v nebesih, ker si se žrtvoval za domovino.

John Hobjan, tajnik.

Dostavek uredništva: Na podlagi našega seznama je to že 25

Lt. Frank J. Mesojedec

O društva sv. Cirila in Metoda, št. 4, Soudan, Minn., smo nadalje prejeli sledečo žalostno naznanilo:

Dne 14. marca, 1944 je dal prvi član našega društva svoje življenje za domovino in sicer brat Frank John Mesojedec, star 23 let, ki je služil kot poročnik (Lieutenant) pri zrakovplovcih. Njegov oče Ludvig Mesojedec je do bil namreč omenjeni dan od poveljnika Aloe zrakovplovčev v Victoria, Texas vest o njegovi smrti, ko sta oni dan popoldne dva zrakovplovca trčila skupaj, kar je povzročilo smrtno nesrečo.

Pokojnik je bil rojen 25. septembra, 1920 v Soudan, Minn., kjer je dovršil višjo šolo leta 1939. K vojakom je bil pokličan 17. februarja, 1939; študije za pilota je dovršil 8. februarja, 1943 in bil povišan za poročnika.

Pred mesec dni se je nahajal doma na dopustu in se zelo veselil v družbi svojih dragih do-

VOJNI UJETNIKI LAHKO DOBE LAHKO KAZNI

Washington. — Trije visoki častniki madžarske vojske in en kapitan policije so izgubili svoj čin—kot "kazni" za njihov delež krivde v teroristični kampanji, katero so zagnale madžarske okupacijske čete v Jugoslaviji takoj po predaji pokrajine Bačka, podarjene svojemu madžarskemu zavezniku od Hitlerja na Dunaju. Na tisoče Jugoslovancev je bilo pomorenih ob prihodu madžarske armade v Novi Sad in druge kraje severne Jugoslavije.

Dve leti po divjanju tega terorja je madžarsko sodišče vprizorilo v zasmeh pravici obravnave pred vojaškim sodiščem, ki je obsodilo obtožene častnike na izgubo njihovega čina—tako poroča stockholmški list Nya Daglight Allehanda v članku, katerega vsebina je prišla na znanje Office of War Information.

Svedski list je podal z naslednjimi besedami svoje mnenje o tej zadevi: "Uradni madžarski radio ni prinesel vesti o tej mili in lahki kazni—v kolikor je nam znano—toda stvar je bila objavljena od nemških agentur in je bila tudi objavljena v švedskem časopisu.

"Poleg tega pa so vse te vesti posebno značilne radi tega, ker ne povedo ničesar o tem, kje se zdaj nahajajo obtoženi bivši častniki. Pred šestimi tedni je javila uradna madžarska častniška agentura, z največjim ogorčenjem, da so vsi štirje pobegnili iz Madžarske, da bi se rešili kazni. Dne 19. januarja je bilo javljeno, da je madžarska vlada zahtevala od Nemčije, da jih izroči roki madžarske pravice. Toda od takrat pa do danes nismo ničesar več slišali o ekstradiciji teh vojnih zločincev iz Bačke, in prav verjetno je videti, da so bili sojeni v odsotnosti.

"Imena degradiranih častnikov so naslednja: Feldmaršallieutenant v pokojni Franz Fekethalmi Szeydner, Generalmajor Joseph Grassy ter polkovnik v pokojni Ladislaus Deak. Policijski kapitan, ki je tudi zapleten v to zadevo, ter je bil pred vojaškim sodiščem, se imenuje Martin Zoeldi.

"Ko so ti štirje častniki pobegnili v Nemčijo," pravi list Allehanda, "je madžarsko uradno poročilo ožigosalo njih beg kot dezertacijo. Poročilo je trdilo, da je njih dejanje 'neverjetno' in celo 'edinstveno v vojaški zgodovini Madžarske.' Takrat je bilo tudi rečeno, da so se dezertirji obsodili same sebe. Poročilo je izjavilo zato, da bodo veljali begunci za čisto navadne dezertirje, ter da jih bodo zadele 'vse posledice, prav kot druge dezertirje.' Znano je, da je kazen za dezertiranje v vojnem času običajno smrt, ne pa le izguba čina."

Allehanda pravi potem, da je bila povzročena obtožba, pred katero so omenjeni 4 madžarski častniki pobegnili, po jako hudem pritisku javnega mnenja, madžarskega in srbskega, ki je prisililo armado, da se zgane. Omenjeni častniki so bili obtoženi predvsem udeležbe v morijah, do katerih je prišlo v jugoslovanskem mestu Novi Sad (Ujvidek) v mesecu januarju 1942. Premir Kallay sam je priznal dne 7. julija 1942 v parlamentu, da je bilo v Novem Sadu umorjenih 292 Srbov od madžarskih vojakov. Poročilo jugoslovanske vlade v izgnanstvu je imenovalo število 1,892. Kallay je dal izraza svojemu obžalovanju češ, da so bili madžarski vojaki "preveč navdušeni ter so prekoračili meje svoje dolžnosti."

"V vsej pokrajini Bačke je bilo umorjenih po priznanju premierja Kallaya 2,550 Srbov.

NOVI GROBOVI V CLEVELANDU

(Nadaljevanje s 3 strani)

Tukaj zapuščena žalujoče hčere Mary, Ano, Angelo, sina Johna, vnuka Jackie in Tommy ter brata Charlesa. V Alexandriji, Egipt, zapuščena sestro Ano, v stari domovini pa dve sestri in brata.

SMRTNA KOSA

Dne 29. marca so v Gilbertu, Minn., pokopali v Minnesoti kakor svoječasno tudi v Chicagu dobro poznano Marijo Chernoff, vdovo, v starosti 79 let. Prebivala je na Gilbertu, Minn., zadnjih 27 let in sicer pri hčeri Mrs. Pauline Lopp. Tekom prve svetovne vojne je pa živela v Chicagu, Ill. Doma je bila iz Komende, blizu Domžal. Zapuščena šest hčera, imenovano Mrs. Pauline Lopp na Gilbertu, Minn., soprogo ondotnega župana, potem Mrs. Johanno Terlep, Buhl, Minn.; Mrs. Mathilde Rebetz, Mrs. Antonio Erklautz v Evelethu, Minn.; Mrs. Angeline Schwab v Chicagu, Ill., ter Mrs. Mary Gregorich v Detroitu, Mich. Nadalje zapuščena 22 vnukov in osem pravnukov. R. I. P.

VOJNI UJETNIKI LAHKO CITAJO NAŠ LIST

Svoječasno smo se obrnili na pristojno mesto v Washingtonu, D. C., s prošnjo, če bi bilo dovoljeno pošiljati naš list vojniim ujetnikom v razna koncentracijska taborišča širom dežele. Te dni je nam došel dovoljen odgovor iz urada generalnega maršala profosa. Ako ima torej kateri izmed čitateljev Glasila kakega izmed svojcev v kakem taborišču kot vojnega ujetnika in mu želi Glasilo pošiljati, naj nam naznači njegov naslov; list mu bomo brezplačno pošiljali, Kakor smo poučeni, vojni ujetniki ne smejo angleških in tudi ne nekaterih drugih listov čitati.

VOJNI UJETNIKI LAHKO DOBE LAHKO KAZNI

Washington. — Trije visoki častniki madžarske vojske in en kapitan policije so izgubili svoj čin—kot "kazni" za njihov delež krivde v teroristični kampanji, katero so zagnale madžarske okupacijske čete v Jugoslaviji takoj po predaji pokrajine Bačka, podarjene svojemu madžarskemu zavezniku od Hitlerja na Dunaju. Na tisoče Jugoslovancev je bilo pomorenih ob prihodu madžarske armade v Novi Sad in druge kraje severne Jugoslavije.

Dve leti po divjanju tega terorja je madžarsko sodišče vprizorilo v zasmeh pravici obravnave pred vojaškim sodiščem, ki je obsodilo obtožene častnike na izgubo njihovega čina—tako poroča stockholmški list Nya Daglight Allehanda v članku, katerega vsebina je prišla na znanje Office of War Information.

Svedski list je podal z naslednjimi besedami svoje mnenje o tej zadevi: "Uradni madžarski radio ni prinesel vesti o tej mili in lahki kazni—v kolikor je nam znano—toda stvar je bila objavljena od nemških agentur in je bila tudi objavljena v švedskem časopisu.

"Poleg tega pa so vse te vesti posebno značilne radi tega, ker ne povedo ničesar o tem, kje se zdaj nahajajo obtoženi bivši častniki. Pred šestimi tedni je javila uradna madžarska častniška agentura, z največjim ogorčenjem, da so vsi štirje pobegnili iz Madžarske, da bi se rešili kazni. Dne 19. januarja je bilo javljeno, da je madžarska vlada zahtevala od Nemčije, da jih izroči roki madžarske pravice. Toda od takrat pa do danes nismo ničesar več slišali o ekstradiciji teh vojnih zločincev iz Bačke, in prav verjetno je videti, da so bili sojeni v odsotnosti.

"Imena degradiranih častnikov so naslednja: Feldmaršallieutenant v pokojni Franz Fekethalmi Szeydner, Generalmajor Joseph Grassy ter polkovnik v pokojni Ladislaus Deak. Policijski kapitan, ki je tudi zapleten v to zadevo, ter je bil pred vojaškim sodiščem, se imenuje Martin Zoeldi.

"Ko so ti štirje častniki pobegnili v Nemčijo," pravi list Allehanda, "je madžarsko uradno poročilo ožigosalo njih beg kot dezertacijo. Poročilo je trdilo, da je njih dejanje 'neverjetno' in celo 'edinstveno v vojaški zgodovini Madžarske.' Takrat je bilo tudi rečeno, da so se dezertirji obsodili same sebe. Poročilo je izjavilo zato, da bodo veljali begunci za čisto navadne dezertirje, ter da jih bodo zadele 'vse posledice, prav kot druge dezertirje.' Znano je, da je kazen za dezertiranje v vojnem času običajno smrt, ne pa le izguba čina."

Allehanda pravi potem, da je bila povzročena obtožba, pred katero so omenjeni 4 madžarski častniki pobegnili, po jako hudem pritisku javnega mnenja, madžarskega in srbskega, ki je prisililo armado, da se zgane. Omenjeni častniki so bili obtoženi predvsem udeležbe v morijah, do katerih je prišlo v jugoslovanskem mestu Novi Sad (Ujvidek) v mesecu januarju 1942. Premir Kallay sam je priznal dne 7. julija 1942 v parlamentu, da je bilo v Novem Sadu umorjenih 292 Srbov od madžarskih vojakov. Poročilo jugoslovanske vlade v izgnanstvu je imenovalo število 1,892. Kallay je dal izraza svojemu obžalovanju češ, da so bili madžarski vojaki "preveč navdušeni ter so prekoračili meje svoje dolžnosti."

"V vsej pokrajini Bačke je bilo umorjenih po priznanju premierja Kallaya 2,550 Srbov.

Jugoslovanska ubežna vlada jih našteva zdaj 16,000. Svedski žurnalist Nils Horney je poročal v listu Stockholm Morgentindningen preteklega oktobra, da je preiskal obtožbe jugoslovanske vlade. Bil je to pokolj, v katerem niso priznanašili niti ženam niti otrokom. Bilo je sredi zime, in nekatere izmed žrtev so privlekli na zamrzlo Donavo, kjer so jih pokosili s strojnimi, in njih trupla potem pometali v luknje zvrtnane v led.

"Ko se je novica o tem pokolju razširila v Budimpešti, je začelo javno mnenje napadati odgovornega komandanta madžarske vojske, generala Bajorja. Akoravno ga je bila vlada odlikovala, so bili prisiljeni, obsoditi ga na 2 leti ječe. Sedanjí 4 so dobili lažjo kazni. "Njih kazni je izgubljeni čin," zaključuje Allehanda glasom vesti OWI.

Aprilova številka "Novoga Sveta"

Te dni bo izšla aprilova ali četrta številka sedmega letnika "Novoga Sveta" s sledečo vsebino:

"Velikonočne misli" (uvodnik). — "Pregled" (političnih in drugih dogodkov). — "O Francoskih kolonijah" (članek). — Marija Brenčič: "Zvonovi pojo" (pesem). — Matija Novak: "Napoleon" (življenjepis). — Gustav Strniša: "Velika noč" (pesem). — I. T.: "Veliki teden v Španiji" (članek). — M. K.: "Barča" (črtica). — J. M. Trunk: "Tih ure—Hospod, pomiluj, pomiluj" (premišljavanja). — "Gorenjska" (članek o lepi Gorenjski in navdah Gorenjcev). — A. Therive: "Izpoved" (črtica). — "Izreki." — "Slovenski pionir" (opisovanje slovenske naselbine v Pueblo, Colorado in tamkajšnjih Slovencev). — "Dom in zdravje" (navesti za gospodinje in zdravstvo). — "Za smeh in zabavo." — "Zakladi na dnu morja," (članek). — M. Seeman-A. Lebar: "Dve kroni" (zanimiv roman).

Mesečnik "Novi Svet" izhaja vsak mesec okrog 15 dneva v mesecu. Vsaka številka prinese zbrano in poučno berilo. Stane letno samo \$2.00 in se naroča pri: UPRAVA "NOVI SVET", 1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois.

ZAKAJ NI VOLIL ZA PRIJATELJA

Kandidat, ki je hotel postati med volivci zelo popularen, je prijazno pozdravil siromašnega možička, stisnil mu je roko in govoril z njim, kakor s svojim dobrim prijateljem. Vprašal ga je po zdravju, kako je kaj z njegovo ženo in sinovi, kako je zadovoljen s službo, itd. Pogovor med kandidatom in volivcem se je zaključil takole:

"Saj boste glasovali zame, dragi prijatelj, kajne?"

"Ne," je odgovoril volivec odločno.

"Zakaj pa ne?" se je začudil kandidat.

"Iz prijateljstva."

"Kako to mislite, iz prijateljstva?"

"Da. Poslanca, za katerega sem pri zadnjih volitvah glasoval, sem prinesel strašno nesrečo in zdaj me prav nič ne mika pahniti v nesrečo še vas."

"Kaj se je pa zgodilo?" je vprašal kandidat.

"Nenadoma je oslepel."

"Oslepel" se je še bolj začudil kandidat.

"Da, pred volitvami je bil prav tako prijazen z menoj, kakor ste vi, ko sva se pa takoj po volitvah srečala na cesti, me ni niti pogledal."

KUPUJTE VOJNE BONDE!

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila, 1899. Inskriptirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara, 1899.

GLAVNI URAD: 391-393 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. Telefon v glavnom uradu: Joliet 5448; stanovanje glavnoga tajnika 9448. Od ustanovitve do 29. februara, 1934 snaga skupna isplacana podpora \$9,860,352 Solventnost 128.4%

Časni predsjednik: FRANK OPEKA, North Chicago, Ill. GLAVNI ODBORNIKI: Glavni predsjednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo. Prvi podpredsjednik: JOHN ZEPFRAN, 278 W. 19th St., Chicago, Ill.

JUBILEJNE ČESTITKE NAŠEGA GLAVNEGA TAJNIKA Ob petdesetletnici K. S. K. Jednote pošiljam vsemu članstvu iskrene čestitke in prirsne jubilejne pozdrave. JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

DRUŠTVENA NAZANJILA

DRUŠTVO VITEZI SV. JURJA, ST. 3, JOLIET, ILL. Vsem članom našega društva naznanjam sklep zadnje seje, da se naša seja v mesecu aprilu spremeni na tretjo nedeljo, to bo 16. aprila in sicer zaradi velikonočnih praznikov; potem bodo seje zopet pa starem.

DRUŠTVO SV. LOVRENCA, ST. 63, CLEVELAND, O. Članstvu našega društva se daje s tem naznanje sklep zadnje seje sledeče:

DRUŠTVO SV. SRCA MARIJE, ST. 111, BARBERTON, O. V naznanje članicam našega društva, da vsled praznika velikonočne nedelje, ki letos pade na drugo nedeljo v mesecu, se ta dan ne bo vršila naša mesečna seja.

našega društva in Jednote. S pozdravom, Frances Smrdel, tajnica.

DRUŠTVO SV. VERONIKE, ST. 115, KANSAS CITY, KANSAS Uradno se naznanja cenjenim članicam našega društva, da bomo imele velikonočno sprovedbo v soboto, 15. aprila popoldne in zvečer in v nedeljo zjutraj (to je na belo nedeljo) pri osmi sv. maši pa skupno sv. obhajilo.

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BROJ 163, PITTSBURGH, PA. Javim sledeče točke članom i članicam našeg društva: 1.—Naša skupna ispovjed 25. i 26. marca je bila ljepo posećena, u ljepom broju, ali još bi morala biti bolje, kada ne bi bilo ovakovi prilika kad jesu.

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BROJ 152, SOUTH CHICAGO, ILLINOIS Braćo i sestre! Na sjednici, mjeseca februara članstvo je zaključilo, da se uzme iz blagajne novac za en ratni bond (War Bond) u vrijednosti od

200. Ako bude potreba i mala blagajna, članstvo će opet podići blagajnu u svoga džepa. Na prošloj sjednici u martu vidio sam u ispravu našeg tajnika imovina društvenu; uslijed toga članstvo sam razjasnio stanje blagajne i dugovinu od strani članova itd. Nema mo u blagajni niti za jedan razperez, ako prefali, tajnik mora od člana do člana prositi da plati svoj razperez toliko vremena, da nabere za razperez, kojeg treba slati u Joliet, Ill.

Za povisiti ovaj manjak moramo nešto poraditi. U ime stviri neki su govorili ovo, neki ono, da još ne treba raditi ništa u ime blagajne dok se može platiti razperez; kad se ne bude moglo dalje, onda ćemo raspisati razperez po članu. Neki su govorili o globi za sprovedu kuda taj novac odlazi i novac, koji se ubire od članova svaki mjesec u korist društvene blagajne. Neki miali, da novac stoji uvijek na miru; svaki mjesec se isdaje van cjeli onaj doprinos, kojeg članstvo plati u korist blagajne, nekda celo i više.

Dalje javljam članom i članicem našeg društva, da će se obdržavati dođuća sjednica 9. aprila u navadnim prostorijama, 146—44th St. Braćo i sestre! Naša sjednica bude pala na sami Uskrs, veliki blagdan, ali mi nismo mogli odkloniti pošto nemamo prazne nedjelje, niti prostora u drugoj dvorani, a drugo, sjednice nije, da bi ju prepustili za drugi mjesec, jer mi moramo birati asesment točno svaki mjesec, pošto su naši potroški ili izdatki ogromni svaki mjesec —hiljada dolara i časom više, magar ni blagajna prazna, ali ovaka svota dobar dio blagajne isprazne.

Daklem dojdite svi posle svoga obeda, pak ćemo naše točke mirno svršiti i posle imati časa Uskrs praznovati. Ali vas ima malo, koje vas veseli, neki sami, neki imate tuđe i žalosti uslijed svojih dragih u armiji.

Braćo i sestre! Ima vas prilična grupa, koji ste zaostali uplatiti dva do tri mjeseca svoje asesmente, pak vas molim, da to podmirite za april. Ne poznam da mi fali, jer ima članova puno, koji su platili za mjese, dva, tri i pol godine, i nekoji za cijelu godinu, osobito za pomladak. Ali kada mi dođe ime člana pod ruku i oko, onda opazim, ko je ko i dje mi fali. Stoga ponovno molim, da se to ovo vreme ne dogadja.

Drugo, koji dugujete Jednoti i drugdje, plaćajte dugove dok se može što novca mećete na banke a drugom ste dužni. Ono nije vaše i Bog bude dao da ne bude vaše. Sjećajte se 10 točke u 10 zapovjedi božji: "Budi zadovoljan sa onim, ta ti je Bog odsudio."

Sada vam čestitam sretan Uskrs ili uzačasje Kristovo budu vam strpljivo i veselo i Bog vas živi mnogo godina! Sa bratskim pozdravom, Matt Brozenick, tajnik.

DRUŠTVO SV. MARIJE POMAGAJ, ST. 174, WILLARD, WIS. Cenjenim članicam našega društva naznanjam, da bomo imele našo prihodno sejo en teden pozneje zato, ker dan naše seje pade na veliko nedeljo; zatorej ta dan ne bomo pobirale asesmentov, a m p k en teden pozneje, dne 16. aprila. Vzemite torej te v naznanje. Blagoslovljene velikonočne praznike in pozdrav, Mary Gosar, tajnica.

Kupujte vojne bonde! Kupujte vojne bonde!

je moj report predap šimprija duhovnomu vodji K. S. K. Jednote.

2.—Braćo i sestre! Čuli ste moj report ha prošloj sjednici 12. marca i ste čitali u Glasilu report glavnog tajnika Josip Zalarja o naši jubilejni kampa-nji za novo članstvo. Ajde na djelo friško dok je vruće i dok se ne ohladite, jer tri mjeseca bo prešlo kao tri dana. Ljepa vam prilika da se vozite u Joliet, Ill., badava i još k tome nagrada, a to baš nije veliko djelo, niti umjetnost, a napravite na četiri strane veliko dobro i dober glas razjašnjene, šta ovo jedno dobiti člana ili članico dobro za samoga njega, da je osiguran kod dobrega društva i Jednote i za njegove dedice. Drugo je za dobrobit Jednote i veliko glasa. Treće, dobro za vaš izlet u Joliet, Ill., i k tome nagrade. Četvrto, za dobrobit našega društva, da ne bude ostalo pospano. Prjama-mo članstvo u društvo od prvog dana poroda pak do 60 let stare. Dobro nam dokli! Zavarovati se mogu od \$250 pak do \$5,000; obratite se k meni za informacije ili pojasnila.

Jako točna i poštena organizacija u Americi, KSKJ plaća u kratkom roku svome članstvu potpore i posmrtnine. Sada je nastalo vreme, da se ljudi sele, pa stoga molim, da mi svaki preda svoju novu adresu, da budem znao paviti društvene zakone.

Svetlobna reklama na kaki "Vestervoldgade" tu ni prav nič manj hajna, nego na Friderikovi cesti v Berlinu, izložbe so še elegantnejše nego "Unter den Linden," gozdovi po Danskem so prav tako skrbno gojeni kot po Nemčiji (Bog se usmili naših gozdov!), polja še intenzivneje obdelana in splošno blagostanje je večje. In vse to so doslegli Danci brez vprav militaristične organizacije, z demokracijo. Nemčija dela in gara, si pritrjuje od ust in se je odrekla vsakemu svobodnemu uveljavljanju osebnosti, dočim se veseli majhna Danska polne svobode (tudi sovjetske liste lahko kupiš tu na ulici) ter živi pri tem ceneje in sijajno. Dočim so Nemci še pred nekaj dnevi proglašali v vagonu moj običajni domači kruh za "šartelj," sem pa tu, dobil kruh, debelo namazan s surovim maslom, "da bi ga še angelečki jedli, če bi imeli želežke," kakor bi dejala moja žena. Cena je za naše razmere še vedno precejšnja, vendar pa za neprimerno boljšo kvaliteto izdatno nižja nego v Nemčiji.

S tremi besedami bi lahko označil Dansko, to tipično deželo malih kmetov, kakor se takoj predstavi tujcu: svoboda, kultura, blagostanje. In vse troje je v najtesnejši organski zvezi, ki je najboljši dokaz, da gre lahko prav zelo dobro tudi brez policajstva (tu nimajo redki policaji ne revolverjev, ne pendrekov in ne kakih sabelj). Toda temelj vse-

ga je kultura. Danca namredi dvignil upravni uradnik (bodisi politični, bodisi strokovni), temveč duhovnik (Grundtwig) in učitelj, Toda — mi bo odvrnil kdo — Dancem je lahko, ker imajo v Angliji stajen trg. Ni reči! Se pred dobrim pol stoletjem je bil to majhen šarodič prav bednih kmetičkov in trg so si morali šele s silnim trudom polskati in ga ohranjajo s popolnoma konkurenčnim kvaliteto svojih izbornih pridelkov, a pogoj vsega je bila in je neverjetno visoka ljudska kultura, v kateri je prav tako globoka smotrnost.

Končni cilj Nemcev in Danccev utegne biti nekako isti, le da se Danci pri doseganju tega cilja niso nikoli odrekli svobodi osebnosti, ki je nedvomno tudi ogromna dobrina zase in tudi pot do tega cilja je v enem pogledu ista, namreč organska vzgoja človeka kot takega.

Tudi brez "verske gonje" in svobodomiselnega "naprednjaštva" je resnična naprednost prav lepo dosegljiva, kajti nobenega dvoma ni, da je Danska ena najnaprednejših držav na svetu. Da "naprednjaštva" v našem smislu to ne poznajo in ne oklepanja cerkve v kak etatizem, kakor v Hitlerjevi Nemčiji, naj služi dejstvo, da so mi položili zvečer v hotelu na nočno omarico — Sv. pismo in molitvenik. Kaj bi dejali, če bi se dogodilo kaj takega v "pobožnjaški" Sloveniji. Da, in s takim "srednjeveškim" čtivom na hotelskih nočnih omaricah je postala Danska to, kar danes je. Toda — o strah in groza za naše naprednjaštvo in nacionalno polinteligenco: Ko sem prišel naslednje jutro v hotelsko restavracijo k zajtrku, mi prijazna natakaričica pove, naj nekoliko počakam, kajti sedaj bo — služba božja. Pogledam na koledar, ne, niti nedelja ni, temveč ponedeljek. In res, v restavraciji je bila zbrana vsa hotelska služinčad in vsi hotelski gostje, mladina, dame in gospodje. Zadoni harmonij in s pobožno zdranostjo so zapeli psalm, nato je bila desetminutna pridiga, govoril je civilno oblečen gospod, in končno zopet psalm. Vse je pri "službi božji" sodelovalo s precej drugačno pobožnostjo, nego jo pa vidimo v naših podeželskih cerkvah. In vendar se Danska trenutno še ni zadušila v "klerikalni temi," niti ne kaže, da bi se v bližnji bodočnosti.

Veronauk je tudi sicer poleg jezika in domače zgodovine temelj vsega danskega vzgojnega sistema. Vzgojnega, pravim, kajti kakor v Nemčiji, gre tudi tu predvsem za formiranje človeka kot takega in ne toliko za formalni pouk. In tičista ogromna razlika med severom in našim — dilatantizmom. Gundtwig je najprej vzgojil novega danskega človeka. Opravila sta svoje najprej učitelj in duhovnik in šele na tako solidno osnovo je mogel potem trajno graditi tudi agronom, dočim pri nas šepa ravno zato, ker ni te smotrne osnove. In ker je osnova taka, potem je tudi razumljivo, da je privatna iniciativa tako silna. Za naše razmere nekaj naravnost nepojmljivega je dejstvo, da so n. pr. vse nižje kmetijske šole brez izjeme — zasebne in da imajo tudi kot take silen uspeh, menda ni treba še izrečno poudarjati. Enako so zasebne seveda tudi vse svetovnozane ljudske visoke šole.

Ker sem že pri tem, naj prav izrečno še podčrtam sledeče: stremljenje vsega strokovnega šolstva na Danskem gre za to, da vzgaja kmete, ne pa bodočih orožnikov, financarjev, pisarjev ali vsaj slug pri kakem javnem uradu, kar je pri nas žal! tih ideal vsakega, ki je dovršil katerokoli stro-

kovno šolo. Zato ljudske visoke šole in kmetijske šole niti kakih izpričeval ne izdajajo. Samo na ta način se je dansko kmetijstvo tako silno dvignilo. Tako na Danskem kot v Nemčiji vzgajajo strokovne šole predvsem kvalificirane delavce za dotični poklic, dočim je pri nas skoraj vsak, ki je poduhal kako šolo nad ljudsko, že "prenobel" za ročno delo. V tem dejstvu sem gledal tudi vso zgrešenost naše današnje meščanske šole, a avtoritarna Nemčija in demokratična Danska sta me v tem gledanju le še bolj potrdili.

Poudarim, da je standard malokmetijske Danske za naše razmere prav baje, a cene za te kvalitete niso previsoke. Stanujem v Kopenhavnu v skromnem hotelu. Človek narokni večerjo, ki ima določeno ceno (2.25K), če ti pa ne zaostuje, je pa sredi restavracijske dvorane dolga miza, obložena za nas s prav praviljimi mrzlimi jedili, od katerih si lahko še potem povrhu naložiš, kar in kolikor hočeš. Na Danskem je nad polovico malih kmetov (do 10 ha zemlje) in nadaljnjih 34 odstotkov srednjih kmetov (10 do 30 ha zemlje), a prav velik del kmetov ima lastne avtomobile, notranjščina njih domov se lahko kosa z domov vsakega našega srednjega uradnika in mnogo kmetov ima vseučiliško izobrazbo. Tudi socialni ugled kmetov je silno velik. Vojda zasebne nižje kmetijske šole v Hilleroedu je sin vseučiliškega profesorja, njegova gospa pa hčerka ministra. Da so kmečke hiše prav nastlane s knjigami in časopisi, ni treba še posebej poudarjati. Kmečki hlapci imajo pa v našem denarju 1000 din mesečne plače ter seveda vso izborno oskrbo. Sicer je pa velika večina hlapcev le sinov drugih kmetov, ki grejo na večja in vzornejša posestva ne toliko služiti kot učiti se, da bodo vodili potem očetovo zapuščino po čim najnaprednejših načelih.—F. E.

(Slovenec leta 1937) NOV KITAJSKI SLOVAR Nedavno je izšel prvi zvezek doslej največjega kitajskega slovarja, Obsega 478 strani in vsebuje 11,000 različnih pomenov in pojmov besedice "yi." Ko bo slovar končan, bo imel 40 zvezkov ter 60,000 znakov za 600,000 kitajskih izrazov. Obsegal bo 34,000 strani in ga bodo sestavljali 10 let.

Pri prvem zvezku je sodelovalo 29 učenjakov eno celo leto. Vsi pripadajo slovitemu Sunyatsenovemu inštitutu. Ves slovar s štirimi zvezki registra vred bo založila in tiskala največja kitajska tiskarna "Commercial Press." Doslej so obstojali le en zvezek obsegajoči kitajski slovarji. Najnovejši je star 200 let. Priredili so ga po naročilu cesarja Kanghsija. Pripravljalo ga je 30 ljudi skozi pet let. Ima 40,000 besednih znakov, toda brez označbe, od kod te besede izvirajo. Kitajski jezik je zaradi poglobljenih stikov z Evropo narasel. Ker za nove pojme v kitajščini ni posebnih izrazov, si pomagajo z enostavnim zlaganjem že obstoječih kitajskih besed. Tako se reče po kitajsko besedi demokracija "ti-me-k-l-asse." Če to besedeno prestavimo, dobimo: ravnost, napredek, načrt, zapad. Železnico imenujejo "ognjeni voz," avto "parno vozilo." Besedica "yi" pomeni med drugim: ali, ena, nič in nekaj, vloga po tem, s kakimi drugimi zvezi ali besedami je v zvezi. V 2,500 letih se je izoblikovalo okrog 11,000 različnih zvezlov to besedico. Doslej najboljši kitajski slovar je star 2,000 let in ima 10,000 besed. Privatne, bratske in družabne organizacije morejo premožnje svoje organizacije investirati v Obrambne bonde in znamke (Defense Bonds and Stamps), serije F in G.

ZUPAN ŽAGAR

Povest iz prve svetovne vojne

Spisal Slavko Slavec

Po svečnici je dospel nekaj novih podčastnikov za nadziranje posameznih oddelkov. Eden med njimi je bil Žagarjev Jože. Prvi dan so ga slučajno prideliili oddelku v katerem je bil tudi stari Žagar.

"Zdaj, Žagar, ne boš več tako lenuharil," se je šalil Vipavec. "Sin bo hud poveljnik."

"Narobe svet," je dognal Kraševac. "Stari naj delajo, mladi ukazujejo."

Na delu je padlo še več takih. Nekatere so bile smešne, druge pikre. Žagar je delal vestno in vztrajno, morda vestneje nego navadno, da se ne bi zdelo, da izrablja slučaj, ki mu je naklonil tako družega in milega ukazovalca. Jožeta je bilo hudo, da sam le postopa in mora gledati, kako se oče muči, pomagati mu pa ne more in ne sme. Morebiti so tudi v pisarni kaj doznali. Naslednji dan so Jožeta dali k drugemu oddelku. S tem so očetu in sinu odvzeli nekaj prijetnega, a tudi nekaj mučnega.

Vse proste ure sta oče in sin prebila vkup. In teh je bilo tudi nekaj.

"Kdo bi si bil mislil, da se tako kmalu snideva?" je rekel oče, ko sta nekoč sedela v solcu na belih, zloženih deblih nedaleč od kolibe. Krog njiju se je vse iskriilo v snegu. Ob daljnem robu nasekanega gozda je počivala prozorna meglica. Nebo se je kakor umito bočilo nad jaso gozdom in vrhovi. Svečana krasota jasnega zimskega dne je počivala nad pokrajino.

Oče in sin sta si pripovedovala, kar sta bila izza ločitve sama doživela in kar sta vedela o domu in domačih.

"Ivan nič ne piše?" je vprašal Jože.

"Nič," je vzdihnil oče.

"Eno samo dopisnico sem prve dni dobil od njega, potem ničesar več."

"Jaz nikdar ničesar."

"Čuden človek" je ugibal Jože. "V bolnišnici sem naletel na ranjenca, ki je z Ivanom študiral. Nikakor ni mogel verjeti, da se je Ivan sam ponudil v vojske. 'In če se je,' — je dejal —, se je gotovo s posebnim namenom. Ivan ni bil nikoli cesarski. Morda ga že ni več na tej strani. Tudi jaz bi tako sodil, kolikor ga poznam."

"Čuden, čuden," je mrmral oče, odlomil suho leskovo šibico, štrlečo iz zasneženega grma ob deblih, in pisal z njo po nedotaknjem snegu na spodnjem delu. Kakor ni mogel ženi razkriti resnice o Ivanu, tako je zdaj tudi Jožetu ni smel zaupati. Njegova skrivnost ga je tiščala kakor skala.

Pogovor je krenil na druge vaščane.

"Zaglavnikov mi je pisal," je pripovedoval Jože, "da so blizu naše vasi ujeli ogleduha, preoblečenega v Tinkatonko, in ga ustrelili."

"Kdaj?" se je zdržnil oče.

"Pred par tedni. Zaglavniku je to nekdo pravil."

"Kdo je bil tisti človek?"

"O tem Zaglavnik ne piše. Zdi se, da ni bil izmed naših ljudi. O domačinih mi Zaglavnik večkrat pošilja novice, ki se mu sproti nabejejo. Tinkatonka pa menda še živi, na oni strani. Ali je vaščanov še kaj ostalo doma, ko ste odhajali?"

Oče je nemo strmel proti gozdu. Njegovim preplašenim očem se je zdelo, da z veje najbližnjega hrasta binglja Ivanovo telo. Nenadoma se je vrv utrgala, Ivan je hotel bežati, a štirje vojaki so planili predenj, mu zavezali oči, namerili štiri puške vanj in sprožili.

"Ne, ne!" je kliknil Žagar, kakor bi hotel zabraniti otrele.

Jože se je začuden ozrl vanj, misleč, da oče njemu odgovarja. Ustrašil se je očetovega grozne-

ga pogleda in prebledela lica.

"Ali vam je slabo?" je vprašal v skrbeh.

"Kaj praviš?" se je oče mirneje ozrl v sina. Obraz je izražal neznanji napor, da bi razodeval pokojnost, ki je ni bilo v njem. "Zadnje besede sem preslišal," se je opravičil.

Jože je vprašal še enkrat, koliko vaščanov je ostalo doma.

"Mislim, da so vsi odšli," je odvrnil oče. "Saj so morali. Odgnali so nas."

"Bog ve kako je zdaj v naši vasi," je ugibal Jože. "Če bi mogel tja — takoj bi šel."

"Vsi, vsi bi se takoj vrnil, če bi mogli. Pa so nas razsejali po svetu kakor tiste, ki so Kristusa na križ pribili, in kamen na kamnu ne bo ostal od naših domov. Že takrat je bilo vse bolj groblja kakor vas. Kakšno je sedaj, se niti misliti ne upam."

"Po drugih frontah ni nič boljše. Videl sem stvari, stvari —. Dolgo tako ne more iti. Tudi tega bo enkrat konec."

"Bo, bo — pa kdaj?"

Oče in sin sta obmolknila. Gledala sta jasno nebo in svetlo solnce, snežne bisere in tih gozd. Oko je uživalo krasoto pokrajine, misel pa je obletavala pusto grobljo tam daleč, daleč, odkoder je vojna pregnala oba, očeta in sina.

Pred kolibo je zavreščala piščalka in klicala na delo. Od povsod so vrel drvarji tja. Oče in sin sta odšla za njenim glasom.

13.

Malo je bilo v tistih gozdovih lepih, solčnih dni. Zima je bila hujša nego navadno. Teden za tednom je sipala novega snega na četo, ki se je globlje in globlje zajedala v gozd in ga podirala.

Od stanja v snegu in slabe obutve so mnogim ozleba stopala. Drugi so zboleli od naporov ali od nezadostne hrane, ki je bilo manj in manj. Rešitev iz teh ledenih okov je bila težka in nevarna. Dokler se mož ni zgrudil, ga niso oddali v bolnišnico. Pa tudi delavci sami niso silili vanjo. Vedeli so, da morajo tudi bolniki peš iz šume. Posebnih vozov ni bilo. Pot je bila dolga in naporna. Kdor je na njej omagal, so ga naložili na prvi voz lesa, ki je prišel mimo. Na koncu poti so take siromake navadno trde in mrzle vzeli z voza ter jih zagreblji v skupno gomilo za vojne ujetnike, mroče v bližnjem ujetniškem taborišču.

Takega konca so se bolj bali nego zmrzovanja in gladovanja v gozdu. Zato so le tiho kleli in trpeli.

Zagarjevega Jožeta so v postu pozvali k novemu zdravniškemu pregledu. Nazaj ga ni bilo več. Namesto njega je došlo Žagarju njegovo pismo:

"Spoznali so, da sem zopet čisto dober. Zdaj me imajo pri kadru. S prvo novo četo me pošljejo naprej, najbrže na kakšno fronto. Bom že še pisal. . ."

Žagar je bil zopet sam. Tistih par tednov Jožetove družbe mu je zelo dobro delo. Bilo mu je, kakor da je polovica njegovega doma prišla za njim v gozdove. Čeprav so bili pogovori med njima kratki in redki, ker služba daljših in pogostejših ni dopuščala, vendar je bilo Žagarju že to velika uteha, da sta oba pod isto streho jedla in spala in v istem gozdu delala. Zdaj vsega tega ni bilo več.

Zena je pisala: "Za veliko noč moraš priti. Drugače pridem jaz v gozdove. Po toliko mesecih imaš gotovo pravico da te pustijo malo k nam."

Žagar je vsak dan videl in vedel, kakšne so vojaške pravice.

"Edina vaša pravica in dolžnost je poslušnost," je nagal poveljnik tiste tri delavce, ki so šli v imenu vseh prosit obilnejše

hrane, češ, da jim po vojaških predpisih ticejo večji in pravičnejši deleži.

Kljub temu se je Žagar osrečil in zprosil dopust.

"Kam silite domov, če doma nimate?" se je čudil poveljnik in odkimaval.

"K družini bi šel."

"V barake? Tam je že beguncev preveč, ni treba še drugih. Kar tu ostanite."

A Žagar ni odnehal. Pójasnil je, da njegova družina ni v barakah, da je žena bolehna, da mora to in to družinsko zadevo urediti.

"Taki razlogi bi morali biti z listinami uradno izpričani," je ugovarjal poveljnik.

"Lahko si jih preskrbim, a bojim se, da pridejo po veliki noči do mene."

"No, pojdite, pojdite — osem dni," je nevoljno zamahnil častnik.

Pot iz gozda ni bila boljša in lepša nego v jeseni, ko ga je privedla v šumo, noge niso bile mlajše, vendar se je Žagarju zdelo, da že dolgo vrsto let ni meril tako prijetno poti, od takrat ne, ko se je od triletnega vojačenja vračal v rodno vas, da se poroči.

elika noč je bila lepa, a tudi bolestna. Od osmih prostih dni mu je dva vzela pot k družini in dva je moral računati za vrnitev. Za svoje so mu ostali le štirje dnevi. Najlepša zarja tistih dni je bila zdrava, cvetoča vnučica z lički kakor najzlahnejša jabolka. Kadar ni spala so se vsi pulili zanjo.

(Dalje prihodnjik.)

NEKAJ ZA LJUBITELJE KANARČKOV

Da ohranimo te živalice čim dalje časa zdrave in živahne, jih moramo krmiti s sledečim: 1. cela ovsena zrna (kakor jih je vrabec) ali ovseno kašo, 2. repno seme in 3. proso in kanarčkovo seme.

Pri tej krmji se kanarčki izvrstno počutijo. Lahko jim tudi tu in tam postrežemo s koščkom sladkorja ali nastrgane-ga prepečenca, olupljenega jabolka, zrna raznih semen in spomladi — preko poletja damo nekaj zelenega, n. pr.: peresca solat, ohrovt, špinacea ali kurja čevca. Škoduje jim zelena krma le tedaj, če dobi-jo te hrane preveč ali prepogosto, posebno moramo paziti, da ne bi trgali že popolnoma uvelih lističev, ker ti najbolj škodujejo. Raje dajamo manj nego preveč. Posebno skrb moramo obračati, da imajo živalce vedno svežo, čisto vodo.

Ako kljub skrbi negi opazimo, da se drže žalostno, in imajo perje našopirjeno, je vzrok temu najbrž v tem, 1. da večkrat kljujejo v maščobni mehurček nad repom, kateri jim pa povzroča bolečine, ker niso v suhi kletki imeli prilike, da bi si namazali perje, zaradi česar je mast postala stara in žaltava; 2. ob času, ko se sku-bijo in 3. kadar so hripavci.

V prvem primeru se jim da namesto navadne krme tu in tam po 1-2 dni samo solatno seme, ki zelo pomaga. V času skubitve naj se pusti kanarček v miru sedeti, pač pa jim

proti letalske obrambe. Dobil je paralizo in je bil do leta 1940, to je do svoje smrti, prklenjen na posteljo ter je uparil med strašnim letalskim napadom.

NAVAL ZA NAKUP UR BUDILK

Neka department trgovina v Chicagu je te dni objavila oglas, da ima 1.500 plastičnih ur-budilk naprodaj. Pred trgovino se je že zgodaj zjutraj zbralo nad 2.000 ljudi, največ žensk. Bil je tak naval na trgovino, da se je med drenjem nekaj žensk onesvestilo in morala je celo policija nastopiti.

"IZNAJDIRTELJ" BOMBARDIRANJA IZ ZRAKA

Ko je nemško vrhovno poveljstvo svoječasno poročalo, da so nemška letala zmetala na London preko 200.000 bomb, je umrl v Londonu general, ki bo moral vzeti na svoja ramena ne ravno preveč lepo slavo, da je prišel prvi na misel bombardiranja iz zraaka. Manuel Barreiro je bil vodja španske afriške armade, ki je zadušila marokansko vstajo. Ta boj z Marokanci, ki se je začel že pred svetovno vojno, je bil šele leta 1926. končan. General Barreiro, takrat poročnik, je prišel na misel, bombardirati Marokance iz izvidniškega letala, ki ga je imel na razpologo za opazovanje sovražnikovega gibanja. Pri Monte Conico je preletel maročanske postojanke, njegov spremljevalec pa je metal na nje ročne bombe. Uspeh novega načina bojevanja je bil strašen. Barreiro je o zračnem bombardiranju govoril učencem vojne akademije v Madridu. Kmalu se je 'iznajdba' španskega poročnika raznesla po svetu in vse armade so se začele mrzlično pripravljati na boj z novim bojnim sredstvom. S kakim uspehom, vemo danes. Barreiro je že l. 1912 zbolel na ranah, ki jih je dobil od primitivne maročanske

V LOGE

v tej posejilnici

shranovane do \$5.000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge.

LIBERALNE OBRREŠTVE

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue - HEED, 6576 CLEVELAND 3 OHIO

Ako še nimate

"Baragove Pratique" za leto 1944, isto lahko še dobi-te. Se nekaj jih je v zalogi. Pišite po njo in zraven priložite znesek 40 centov, kar stane, v znamkah ali v gotovini in pošljite na naslov:

BARAGOVA PRATIKA

1849 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.

Kitajska zastava na gornjem zemljevidu kaže, kje in kako so pomagale kitajske čete pod poveljstvom generala Joseph W. Stilwella zajeti nad 2.000 Japoncev v gornji Burmi, drugi oddelek pa so bile ameriške pincerske čete sestojee iz veteranov s Pacifika, ki so prepotovale 200 milj skozi džunglje preko gora in presenetile Japonce.

Avstralska straža je zajela mal sovražni top, katerega je hotela vzeti s seboj. Vse je šlo v red, dokler niso prišli do precej dol gega in ozkega mostu. Tu pa so imeli sitnost, kajti koleasa kar niso imela obstanka na spolskih hloidih.

Kampanja za 4. vojno posojilo v juniju

Washington. — Kampanja za 4. vojno posojilo bo v začetku junija. Vlada bo vprašala zopet za 14 bilijonov dolarjev kot pri 3. vojnem posojilu, ki je prineslo skoro 3 bilijone več, kot je vlada vprašala.

Predlog za zvišanje plač kongresnikom

Washington. — Poslanec Celler, demokrat iz New Yorka, je vložil predlog, da bi se zvišala

plača kongresnikom od \$10,000 na \$15,000 letno.

ZENSKA KONJENICA

Iz Moskve poročajo, da je v konjeniški šoli v Novosibirsku poleg drugih vojaških novincev tudi 134 deklet. Mnogo teh je že dedlej prejelo razna odlikovanja. Dekleta so jako navdušene "vojačice" in se bodo izvežbale za ženske konjeniške čete Vorošilo-ve konjenice po raznih vaseh krog Novosibirska.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

LJUBITELJEM

lepega zabavnega berila naznanjamo, da bo v kratkem začel izhajati v listu

"AMERIKANSKI SLOVENEK"

zanimiv in vse skozi jako lep roman

"PREISKUŠENA LJUBEZEN"

Ta povest je vzeta iz življenja zadnje španske revolucije. Je napeta in obenem poučna.

Naročite si list "Amerikanski Slovenc" in uživajte ob lepem zanimivem berilu. Amerikanski Slovenc stane letno samo \$4.00, za pol leta \$2.00. Za Chicago in Kanado \$4.50 letno in za pol leta \$2.25. Naročnino pošljite na naslov:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. CERMAK RD. CHICAGO 8, ILL.

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

vključno 250 FOTOGRAFIJ

NAPISALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.

Kna sama knjiga, ki vam smdi vsebine cele vrste vrtnarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj natančna, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot katerikoli druga vrtnarska knjiga.

Cena samo \$4

Odlili se boste in voseli boste, ko boste videli, kako natančno var THE GARDEN ENCYCLOPEDIA počli o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da si ispuščemo prav nič, kar je zanimivo in potrebno na vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskušeno, tako da je vse popolno, jasno, preprosto, pa natančno To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priročna in lahko razumljiva. Preiskušate je kar najbolj natančno sami. Prepričali se boste, da boljše vrtnarske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

NAROČITE PRI

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N.Y.

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE They Are Counting On You!

KSKJ FIFTY YEARS IN FRATERNAL FIELD

-EDITORIAL-

REV. F. SUSTERSIC'S APPEAL RESULTED IN FORMING FIRST FRATERNAL, KSKJ

That the first fraternal organization composed of members of Slovenian descent became a reality was due primarily to the efforts of the deceased Rev. Francis Sustersic, pastor of St. Joseph's parish, Joliet, Ill.

venian people organize societies and fraternal organizations. The following is a condensed translation of Rev. Sustersic's appeal: In union there is strength—a fact known to all. That is why groups in this land of free are organizing into societies. Catholics—thank the Lord—are not lethargic in this respect. One of the most important factors in our Catholic life are the Catholic organizations founded strictly on principles of faith. Individual societies are banding into parent organizations, all of which makes for strength, a procedure that is followed by the English, Irish, Germans, Poles, Czechs and Slovaks. But, what about the Slovenians?

It is true that there are at present about ten Slovenian societies in the United States, but that is not a sufficient number. There is a possibility of organizing at least another ten groups. Societies are urgently needed by our Slovenian Americans to bolster our religious, national, and social life.

One who joins a Catholic society recognizes his obligation to live according to the precepts of our faith, to fulfill his Catholic duties, attend Mass regularly, receive the sacraments, see that his children are reared as good Catholics, etc. Many a person would not have done the latter obligations and would have been assimilated in nationality groups of other faiths had it not been for Catholic societies. Such organizations are urgently needed.

On April 2, last Sunday, the KSKJ had completed 50 years of service in the fraternal field. Inspired by men of vision over a half century ago and made a reality by a handful of men and a few societies, the organization founded on Catholic ideals and fraternal principles has developed into one of the leading organizations of its kind.

Through the years of its existence the KSKJ has weathered many storms of tribulation. The organization was always responsive to changes when such changes were conducive to progress and approved by the majority in the true American system of democracy—always, however, mindful of the principles upon which the Union was founded.

It is fitting at this time to remember the organizers and all who were responsible for the organization of our grand Union. It is proper to remember the long list of officials, supreme and subsidiary, and also individual members who never had official titles, all working earnestly throughout the years, each contributing his share and resulting in the KSKJ of today.

We pause to give tribute to our 3,526 men and women in the service of our country, for in their sacrifice and duty to the cause of America, they are also fighting for the preservation of the KSKJ. The progress of the Union may be attributed to the excellent leadership it has had throughout the years. Such leadership will always be available to the Union, provided we have the membership. We cannot base our progress on finances and membership alone. The organization will progress in proportion to the realization that members have of the Union's ideals. Without a doubt the principles are assured longevity, for the KSKJ was the first of its kind among the people of Slovenian descent, and the ideals were so worthy that they were emulated and resulted in the organization of other fraternal unions.

Let us not forget, at this half-century mark of the Union, that the KSKJ is not so many dollars, not so many members, but that it is a principle in the hearts of men. As members of the KSKJ we can show our tribute by assuming our responsibilities and by informing non-members so that they, too, will be imbued by the fraternal spirit. In the past 50 years many members have gone into eternity, many material benefits have been realized by survivors, new buildings have been erected, but regardless of the visible changes there remains the principle of fraternalism upon which the Union was founded. The organization is bound to live if members will retain the spirit in their hearts and implant it in the hearts of their fellow-men.

JOLIET PREPS FOR 17th ANNUAL MIDWEST MEET; 70 QUINTS TO ENTER

Joliet, Ill.—Joliet is working and getting prepared for the coming Seventeenth Midwest KSKJ Bowling Tournament, which will be held at the Rivals Club Bowling Alleys on Friday, Saturday and Sunday, April 28, 29 and 30.

the local KSKJ lodges. As usual, the main dance will be held on Saturday evening at the Rivals Hall, which adjoins the bowling alleys, and Gene Victor's well-known dance band has been booked for the occasion.

The local Bowling Tournament Committee has been organized and working quietly for the past month to lay the groundwork for the most successful tournament that may be held under the present wartime conditions and difficulties.

Frank Kosmach, genial secretary of the Midwest Bowling Association, figures that approximately seventy (70) teams will enter this year.

The Committee is as follows: Chairmen, Rev. M. J. Butala and Matt Slana, Secretary, Frank Ramuta, and Treasurer, Mrs. Jean Tezak. The General Committee is composed of five members selected by each of

All Joliet KSKJ Bowlers and Bowlerettes who wish to be score markers during the tourney should sign up with either of the following: John Bluth, John Mutz, or Frank Ramuta.

More news and details will appear in later issues. JO-LEE-ETT

HIGH GAMES FEATURE AS JOLIET LADIES BOWLING LEAGUE NEARS WINDUP

Joliet, Ill. — An array of high games and series seemed to float over the local KSKJ Ladies Bowling League in last week's session. Six 200's or better games and six 500 or better series were hit during the course of the evening. Doris Fabian marked up the high game of the night with a 224 and Ann Papesch scored high series of 572.

game plus a 171 and 147 for a series of 519. Helen's stiff neck brought her good luck. The league-leading Allens

The Schuster Plumbers took three games by forfeit from the Joliet Office Supply team, due to the fact that only one bowler, Doris Fabian, from the Office Supplies showed up to bowl Doris made a good showing by scoring games of 161, 164, and 224 for a total series of 549. For the Schusters, Mary Salesnik took high honors by tallying a series of 488. Mary Kren was consistent in her markings and scored a 447 series. Another 400 series for the Plumbers was hit by Betty Martincich with a 442.

K. S. K. J. Members Serving Our Country 3,526

The Avsec Printers put plenty of pressure on their bowling last week to trounce the Tezak Florists three games. Ann Papesch and Barb Buchar shared in high honors for the Printers by scoring better than 500 series. Ann was really in the groove and chalked up games of 191, 171, 210 for a total series of 572. A 514 series was hit by Barb Buchar with games of 159, 188 and 167. After being in the slumps practically all season Helen Keith got back in stride again by marking up a nice 201

Orange Crush added three more games to their wins by taking three games from the Gorsich Markets. Marge Dolinshek was top bowler for the Allens with a series of 463. Isabelle Gregorich didn't do so bad, either. She was close behind Marge with a 456 series. Mayme Umek decided to take

SIX ZUPAN BROTHERS IN ARMED FORCES

1st Sgt. Lawrence A. Zupan

Pvt. Henry L. Zupan

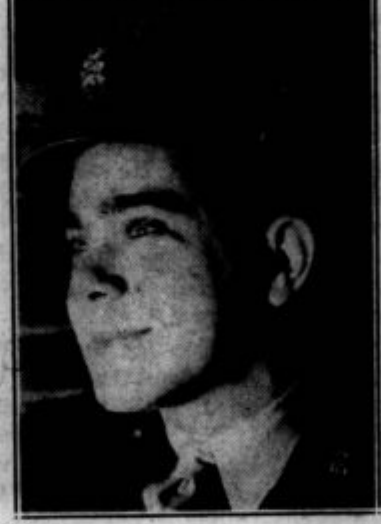
Second Lieut. John C. Zupan

Pvt. Vincent A. Zupan

Pvt. Cyril F. Zupan

Master Sgt. Paul S. Zupan

Editor's Note The following story written by Jack La Vriha, feature writer for the Cleveland Plain Dealer, appeared in the Cleveland publication April 3. La Vriha is of Slovenian parentage and resides in Lorain, Ohio.

Four of the Zupan brothers are serving overseas. They are Second Lieut. John C., 28, in Italy; Pvt. Henry L., 32, and Master Sgt. Paul S., 23, both in England, and Pvt. Vincent A., 34, in the Mediterranean area.

Sergt. Paul, who has been in England since last November, entered the army in June 1942, while employed as an accountant at the Marquette Metal Products Co. He was graduated from Collinwood High School and attended Case School of Applied Science.

When Cyril F. Zupan, 18, was inducted into the army at Fort Benjamin Harrison, Ind., he became the sixth son of Ivan Zupan, 439 E. 120th St., editor of the Slovenian weekly newspaper Glasilo K. S. K. Jednote, to don a U. S. Army uniform.

First Sgt. Lawrence A., 25., who has been studying at Lehigh University the last six months, expects to be sent overseas soon. In Four Countries Lieut. Zupan, who was a furniture salesman with Sears, Roebuck and Co., prior to entering the army in February, 1942, has served in Tunisia, Algiers, England and Sicily. He was graduated from Collinwood High School and attending a premedical course at

Pvt. Vincent, who is married and has one child, was inducted into the army last August and is with an infantry

(Continued on Page 2)

WHITE FRONTS TAKE THREE TO CLINCH FIRST IN JOLIET MEN'S PIN CIRCUIT

Joliet, Ill. — The White Front Liquors by winning three games from the Eagle Store team finally clinched first place in the league's standings. Although no 600 series were rolled by the individual bowlers, good team scores prevailed with the White Front Liquors shooting a 2730 series. Father Butala and Doc Zalar drew cheers from the crowd by picking up difficult splits.

White Fronts 891 893 946 The Eagle 801 850 905 The Eagle Store team lost three games to the hot first place White Front Liquors. Lou Fabian's 587, Ed Stark's 575 and John Bluth's 553 series topped the White Front scores while Charley Gregory's 570, Andy Kludovii's 570 and Tony Buchar's 562 series were tops for the Eagle team.

Peerless Prints 839 863 845 Slovenic Coals 902 777 806 The Peerless Printers kept on the winning track by taking two games from the Slovenic Coals, who as usual picked up their weekly rationed "one-good-game" of 902. Frank Ramuta's 578, Marty Slack's 552 and Larry Zema's 540 series helped the Peerless cause as John Churnovic's 554 and (Believe-It-Or-Not) Tony Golobitsh's 541 series were high for the Slovenics.

Alley Pick-Ups . . . Three cheers for the champions, the White Front Liquors . . . really earned their honors . . . No 600 series this week . . . so here goes the weekly 200 honor roll Tony Buchar 243, Gene Tezak 232, Andy Kludovic 232, Lou Fabian 225, Bernie Kambic 214, Rudy Pruss 213, Charley Gregory 209, Rudy Ramuta 204, Willard Kuhar 201, and "Goldie" Golobitsh 201 . . . persistency is a great virtue and is almost always rewarded . . . for instance . . . look at Goldie . . . he sure worked a long time for that 200 game . . . but he finally got it . . . you should have seen that "Gold Dust Smile" when he chalked up his 201 game . . . Gene Tezak better practice on the head pin . . . the miss of it is inevitably costly . . . especially with all the "wolves" be-

Tezak Florists 743 962 833 Avsec Printers 841 885 885 The Tezak Florists first place hopes were dimmed by their losing two games to the Avsec Printers. Willard Kuhar's 571 and Rudy Pruss' 569 series were high for the Avsecs while Gene Tezak's 572 and Rudy Ramuta's 536 series were tops for the Tezaks.

(Continued on Page 2)

EASTER By H. Lewis Meyer AWAKE . . . awake . . . ! Behold the golden sun! Arise . . . arise . . . ! A new day is begun! LET fearful hearts their doubtings hide; Let hope go forth with joyous stride: For Love that died to live is near To walk with them that seek Him here! Let everything on earth that lives High anthems raise to Him who gives Light and dark, Life after Death! Ho, every one that draweth breath Awake and greet this day! Arise . . . and praise . . . and pray!

TWO QUINTS SWEEP OTHERS EDGE IN CHI STEVE LOOP

Chicago, Ill.—Two quints made clean sweeps in the Stephen's bowling circuit last week. The Darovic Lawryers set back the Park View Laundry, while the Tomazin Taverns tripped the Korenchan Grocers.

High men were John Sluga, 530, John Jeray, 500, Wally Smyth, 527, Vincent Novak, 510, Victor Mladic, 577, J. R. Tomazin, 555, Louis Zidarich, 521, Joe Osterman, 505. In the other tilts, all 2 to 1 wins, the Jerin Butchers edged the Zelenkay Fuels, the Monarch Beers outpointed the Fidelity Electrics, and the Kosmach Boosters won the nod over the Gottlieb Florists.

Top scorers were Frank Bicek, 527, Urban Strohen, 516, Louie Rabetz, 524, Frank Gottlieb, 524, John Terselich, 525, John Kochevar, 464, Fr. Edward, 473, Frank Puklavetz, 461, Victor Prah, 517, John Prah, 496, George Husich, 529, Louie Zefran, 529.

Contributing to the 200-bucket were Vincent Novak, 202, Peter Prah, 239, Victor Mladic, 201, Tomzin Sr., 203, Louis Zidarich, 201, Louie Zulich, 203, Frank Bicek, 207, Frank Gottlieb, 222, Louie Rabetz, 221.

JOLIET LADIES' LEAGUE

(Continued from page 7)
it easy after her wonderful bowling two weeks ago. Her series last week totaled a 434. Jo Ramuta again topped the Gorsich Markets with a series of 447.

The Peerless Printers went on a scoring spree and stamped out the Joliet Engineers two games. Vida Zalar was top bowler for the Peerless by marking up two swell games of 206 and 218, but her low second game of 128 held her series down to a 552. Jo Karl improved considerably in her scoring and was consistent in piling up a 418 series. Another 200 bowler last Thursday was Dorothy Zlogar who scored a nice 210 in her second game, plus games of 158 and 160 for a total series of 528 which was high for the Engineers. Jule Camp gathered up three nice games for a 450 series.

HIGH GAMES

Helen Keith 171, 201; Barb Buchar 188, 167; Ann Papesh 191, 171, 210; Fran Gursh 176; Mayme Umek 164; Isabelle Gregorich 179; Marge Dolinshek 177; Betty Martincich 167; Mary Salesnik 181; Doris Fabian 161, 164, 224; Vida Zalar 206, 218; Dorothy Zlogar 210, 160.

There will be no bowling April 6th, due to the fact that it is Holy Thursday and many of the bowlers would like to attend church services.

KSKJ Ladies' Bowling League Standings

	W.	L.	Pct.
Allens Orange	47	22	.681
Schuster Plumbers	44	25	.638
Joliet Engineers	39	30	.565
Avsec Printers	36	33	.522
Joliet Off. Sup.	31	38	.449
Gorsich Markets	27	42	.391
Peerless Markets	26	40	.394
Tezak Florists	23	43	.348

A PAL

A friend in need
Is a friend indeed,
A pal who is really worthwhile.
With never a trace
Of scorn on his face
When you're errant once in a while.

He is someone who,
When you're sad and blue,
Will give you a mental lift.
He's a rare sort of bird,
Of unsung and unheard,
This person with God's great gift.

CORPORAL

Cpl. Josephine M. Jamnik

Four women from Greater Cleveland are now on duty in Italy as members of the Women's Army Corps, performing a variety of army jobs close to the actual front. Among them is our member of St. Christine Society, No. 219, Euclid, Ohio, Corporal Josephine M. Jamnik, Technician.

Corporal Jamnik is with the Engineers in Italy as a stenographer. She is the daughter of Mr. and Mrs. John Jamnik, 961 E. 222 St., Euclid Ohio. Before going overseas she was stationed at Fort Des Moines, Iowa, and Fort Oglethorpe, Ga. Her brother Frank T. Jamnik is also in the Army service.

Her address is: Cpl. Josephine M. Jamnik, A-55399 Engineer Service Peninsular Base Section, APO 782, c/o Postmaster New York City, N. Y.

HOW MUCH DOES IT COST TO BOMB BERLIN?

Suppose, in the dusk of an English evening, 1,000 huge bombers soar over the Channel and head for Berlin.

By the time those planes return to England, their motors will have consumed 2,400,000 gallons of gasoline!

The cost . . . of the gasoline ALONE . . . will be more than \$380,000.

To pay for the gasoline used on ONE such raid, 96,000 Americans would have to invest at least 10 per cent of their next pay check in War Bonds!

You get a big kick out of reading about those 1,000-plane raids. You know that such raids, if repeated often enough, will soften up the Axis. But . . .

What are YOU doing to help pay the cost of those raids? (In addition to the gasoline they use, it costs Uncle Sam \$200,000,000 to build 1,000 4-motored bombers . . . plus the cost of training the 10,000 men who make up their crews!)

Modern war is expensive business . . . its cost runs into fantastic figures. 30,000,000 American wage earners are now putting an average of 10 per cent of each pay check into War Bonds every pay day . . . but still it isn't enough!

Our air raids on the Axis are increasing in frequency and intensity. When land operations really get going, the cost will be staggering.

More and more Americans must join the Pay-Roll Savings Plan . . . more than those already in the Pay-Roll Savings Plan must begin to jack up their War Bond purchases . . . must start to invest more than 10 per cent!

Remember . . . War Bonds are the finest investment in the world today. You get back \$4 for every \$3 you invest. And . . . the more War Bonds you buy now, the quicker the Axis will be licked . . . and the less the war will cost in the long run.

Think it over. And every time you're tempted to put a nickel in something you don't absolutely need — put it in War Bonds instead!

JOLIET MEN'S LEAGUE

(Continued from page 7)
hind you . . . George Kari has such a "hot" thumb that even the plug-hole in his ball expands . . . the red-dot-special re-appeared on the alleys . . . after an absence of seven weeks . . . still bending in—a little slow . . . the Joliet lodges are organizing quite a few teams . . . really must give credit to John Kren, John Bluth, John Churnovich, Frank Ramuta, Gene Tezak and the ladies of the Women's KSKJ League for lining up so many teams . . . I hear that the net proceeds of the Tournament will be donated to St. Joseph's Parish for the establishing of a Service Men's Center at the Park . . . that is really a good cause . . . and every Joliet K. S. K. J'er will work and help to make this event an outstanding success . . . was very pleased to hear from one of the boys in Italy . . . that they get the Glaslo and read Our Page . . . to see how good old "679" and other bowlers are performing in the league . . . it is announced that Wednesday night, April 12th, the annual Men's bowling league individual handicap sweepstakes will be held . . . on Wednesday, April 19th, the Men's and Women's KSKJ League annual mixed doubles handicap tourney will be held . . . and for the finale — Wednesday, April 26th (a few days before the Tourney) the individual handicap sweepstakes for the men and women will be held . . . and that program will be "finis" to a successful year of bowling.

The mortuary benefit was set at \$500.

The second convention was to be held July 4, 1895, in Tower, Minn. The Rev. Frank S. Sustersic presided at the first convention. Joseph Stukel was the recording secretary. The convention was also attended by the Rev. Francis Buh, as a correspondent for the "Amerikanski Slovenec."

KSKJ Men's Bowling League Standings

	W.	L.	Pct.
White Fronts	52	35	.598
Tezak Florists	47	40	.540
The Eagle Store	43	44	.494
Slovenic Coals	40	47	.460
Avsec Printers	49	47	.460
Peerless Printers	39	48	.448

The Seven Last Words

Greater love than this no man hath, that he lay down his life for his friend. (John 15-13).

1. Jesus asks forgiveness for his executioners: "Father forgive them for they know not what they do."

2. The penitent thief is pardoned: "Amen I say to thee this day thou shalt be with me in Paradise."

3. Jesus asks His best friend to take care of His Mother: "When Jesus had seen His Mother and the disciples standing whom He loved. He saith to His Mother: Woman, behold thy son. After that He saith to the disciple: Behold thy Mother: And from that hour the disciple took her to his own."

4. The desolation for the dying Savior. "And about the ninth hour Jesus cried with a loud voice, saying: Eli, Eli, Lamna sabacthani? that is My God, My God why hast thou forsaken Me?"

5. His sacred humanity is tortured by thirst: "Jesus knowing that all things were now accomplished, that the scripture may be fulfilled, said: I thirst."

6. He tells His friends that the end is near: "It is consummated."

7. The finale of the divine tragedy: "Father into thy hands I commend my spirit."

THE LIGHT OF ANOTHER DAY

No matter how dark the night
No matter how hard the way,
We can always hope for the
morrow,
For the light of another day!

No matter how deep the sorrow,
No matter how keen the pain,
We can cherish the hope for
tomorrow,
And the healing, tomorrow
will bring!

JOE L. A. Chaffay

FROM THE ARCHIVES

Eight societies were represented at the meeting April 2, 1934, at which time the KSKJ was organized. The charter societies were: St. Martin's, Chicago, Ill., represented by Math Brunski; St. Joseph's, Joliet, Ill., Josip Stukel, delegate; Holy Family Society, La Salle, Ill., John Oberstar, delegate; SS. Cyril and Methodius, Tower, Minn., Stefan Pasic, delegate; Knights of St. George, Stefan Stanfel, delegate; SS. Cyril and Methodius, Joliet, Ill., Rev. Frank S. Sustersic, delegate; St. John the Baptist, Joliet, Ill., Peter Mikatic, delegate.

In addition to the above the following were also admitted to the organization, although they were not represented by delegates: St. Rochus, Clinton, Iowa; St. Joseph, Forest City, Pa.; St. Joseph, Pueblo, Colo.; St. Joseph, Glenshaw, Pa.; St. John the Baptist, Butte, Mont.; St. George, Renovo, Pa.; St. Mary's, Cleveland, O. (later St. Vitus Society); the Abstrian Benefit Society, Frontenac, Kans.; Knights of St. Florian, So. Chicago, Ill.

The first Supreme Board was composed of the following: Josip Stukel, president; Stefan Pasic, vice president; Mihael Wardjan, secretary; Ivan Pakiz, assistant secretary; Stefan Stanfel, treasurer; Rev. F. S. Sustersic, spiritual director; Auditors: Math Brunski, John Oberstar and Peter Mikatic.

WOUNDED

Capt. John S. Lekson, 26, serving as a paratrooper, was wounded on Feb. 23 in Italy. His recent letters asked his parents, Mr. and Mrs. John Lekson, not to worry as his wounds were not serious.

Capt. Lekson was a graduate of Collinwood High School and Western Reserve University. He taught school at Rawlins Junior High School before enlisting in October, 1941. After receiving his training at Ft. Bragg, N. C. he was sent overseas in March, 1943.

Three of his brothers are in service, Shipfitter Edward, stationed in the Aleutians; Pursuer Ludwick, in the Maritime service in the South Pacific war zone and Aviation Student Max A., at Santa Ana, Cal.

Other brother and sisters are Fred, Miss Josephine Lekson and Mrs. Mary A. Pierce of the E. 173rd Street address, whose husband, Corp. Louis J. Pierce, is stationed at Tampa, Fla.

DAFFODILS

Oh, Winter is forgotten
When we see the daffodil
With its golden face uplifted
Though it snows and winds are chill.

Swinging 'neath a tiny window
Nodding, swaying to and fro
In and out a curving driveway
Daffodils all in a row.

Telling us that winter's over
Symbolizing hope and cheer
Emblem of continued sunshine
Daffodils and spring are here.

Every KSKJ lodge should be active in one field or the other.

REV. SUSTERSIC APPEAL

(Continued from page 7)
ently needed' in communities where there are no Slovenian priests. The sheep are without a shepherd. They never hear the Word of God in a language which they can understand, and consequently live and die without receiving the Holy Sacraments.

Some individuals undoubtedly desire to be visited by a missionary. It is a problem to visit a few individuals, however, if groups of 20 or 30 were organized into societies, it would be possible.

In Pennsylvania there are about 2,000 Slovenians who never had the opportunity to make a mission conducted by Slovenian Fathers. Recently someone through the "Amerikanski Slovenec" made a plea that a Slovenian Father make a visit there. An appeal was made to me that I visit them. I immediately responded that they set the time and place and inform me as to the probable attendance, but I received no answer. Another Slovenian missionary had the same experience. If, however, individuals were organized in societies, there would have been a response.

Societies are also important in national life. Societies are conducive to intermingling and give the individual an opportunity to meet, and thereby realize that they are brothers and sons of one mother, Slovenians, who sense the beauty and feeling of their native tongue. How well they can appreciate their mother tongue and appraise it properly!

Members of a society influence each other or are influenced or encouraged by a spiritual director to read good books, newspapers and periodicals. If Slovenians were organized into societies, there would be very few individuals who would not recognize the heritage of their mother country.

Societies play an important role in the social life of our people. Many of our people come to this country uninformed, as a new-born babe, and as a result are ignored by the American reared individual. What is such an uninformed individual to do, particularly if he is in a community that does not have a priest?

Only in the warm friendliness of home-like atmosphere of a society, among his own, can an individual hope to become informed. Experience will teach the individual in necessities; however, where a group is guided by a spiritual director, the individual will be reminded of his duties, and also informed as to how to procure his citizen rights. Only thus will the Slovenian born receive respect from his American co-citizens.

SIX BROTHERS SERVE

(Continued from page 7)
unit in the Mediterranean area. He was a houseware buyer for Famous and Barr, St. Louis, a branch of the May Co., prior to entering service.

Sergt. Lawrence, who was a student at Miami University when inducted in August 1941, is a graduate of Collinwood High School.

Paul and Henry have met in London several times and are planning to spend their furloughs together.

Three other members of the Zupan family are Stanley P., 38, an employee of the Marquette Metal Products Co.; Ann Marie of Murray, O., a war plant worker, and Marian, a senior at Flora Stone Mather College.

The mother, Mrs. Antoinette Zupan, died two years ago.

OVERSEAS

North Chicago, Ill. — Pvt. Fred Zalaznik, son of Mr. and Mrs. Joseph Zalaznik, 1204 Lincoln St., is serving with the Engineering Corps. He is 19 years old and entered the service in March, 1943. He was shipped overseas last August, saw action in North Africa, and now is somewhere in Italy.

He is a member of the Mother of God Parish of Waukegan and is a member of St. Joseph's Society, No. 53, of Waukegan.

The Spectrum of Love

As you have seen a scientist take a beam of light and pass it through a crystal prism, as you have seen it come out on the other side of the prism broken into its component colors—red, and yellow, and violet, and orange, and all the colors of the rainbow—so St. Paul passes the ray of love through the magnificent prism of his inspired intellect, and it comes out broken up into all its elements.

"And I point out to you a yet more excellent way. If I should speak with the tongues of men and of angels, but do not have charity, I have become as sounding brass or a tinkling cymbal. And if I have prophecy and know all mysteries and all knowledge, and if I have all faith so as to remove mountains, yet do not have charity, I am nothing. And if I distribute all my goods to feed the poor, and if I deliver my body to be burned, yet do not have charity, it profits me nothing.

"Charity is patient, is kind; charity does not envy is not pretentious is not puffed up, is not ambitious, is not self-seeking, is not provoked; thinks no evil, does not rejoice over wickedness, but rejoices with the truth; bears with all things, believes all things, endures all things.

"Charity never fails, whereas prophecies will disappear, and tongues will cease, and knowledge will be destroyed. For we know in part and we prophesy in part; but when that which is perfect has come, that which is imperfect will be done away with. When I was a child, I thought as a child. Now that I have become a man, I have put away the things of a child. We see now through a mirror in an obscure manner, but then face to face. Now I know in part, but then I shall know even as I have been known. So there abide faith, hope and charity, these three; but the greatest of these is charity."

Buy Victory Bonds and Stamps
Money talks! United States War Savings Bonds and Stamps shout "Victory!"

TO DRAMATIZE EVENT OF HUMAN CHRIST OVER RADIO

Garrison, N. Y.—Father Andrew, S. A., Director of St. Christopher's Inn, at Graynoor, announces that the most outstanding event of our human Christ, will be dramatized on the Ave Maria Hour Easter Sunday, April 9th. The broadcast is to be heard throughout the United States and, in the Diocese of Cleveland will be carried by Station WJW, Cleveland, 11:30 to 12:00 noon; WICA, Ashtabula, 12:30 to 1 p. m.

From the finding of the empty tomb to the appearance of Jesus to His disciples in the Upper Room, where He dispelled the doubt of Thomas, there will be re-lived all the soul-stirring, breath-taking events as they have been conveyed to us by the inspired writers of the Gospels. None of the beauty nor force of the original narrators has been eliminated by the Franciscan Friars of the Atonement who are presenting this historic religious drama.

JOLIET GIRLS' SCORE GREATLY IMPROVED

Joliet, Ill.—Four girls rolled off games with the KSKJ Girls Activity Club last Thursday. Their scores last week were greatly improved over some of their previous scores.

Claire Carpenter was top bowler with wonderful games of 154-161-170 for a total series of 485. Darlene Churnovic was next in line with good games of 168-130-146 and a 444 series.

Mary Buthala who had a tough time getting started this season must have been doing a lot of practicing lately because last week she was pitching the ball a lot smoother with games of 143-114-141 which totalled a series of 308. Betty McCarthy was a little below par but she hit a nice series of 377.

KILLED IN ACTION

Mr. and Mrs. Martin Vrcan were informed that their son, Pfc. Nick J. Vrcan, 23, was killed March 11 at Bougainville while fighting with the infantry of the 37th Division.

Pfc. Vrcan had last written home on Feb. 20. He said he was busy, but would write again. He had been in service since January, 1942, and had gone overseas in May, 1942, without having had a furlough.

A former student of East Technical High School, Pfc. Vrcan had worked for the Auer Register Co.

Survivors include his parents; his two brothers, Sgt. George J., on Guadalcanal, and Joseph, and five sisters, Dorothy, Martha, Marcy, Mrs. Russell Doerr and Mrs. Joseph Zivic.

EASTER GREETINGS

From the First and Oldest Slovenian Flower Shop in Town

SLAPNIK FLORIST

On Sale Easter Plants and Corsages and Flowers for All Occasions

LOUIS SLAPNIK, Manager

6102 St. Clair Ave. Henderson 1126
CLEVELAND 3, OHIO